
WOJEWÓDZKIE CENTRUM ZDROWIA PUBLICZNEGO
W ŁODZI W LIKWIDACJI

WOKÓŁ ZDROWIA

**WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE
NA TLE POLSKI**

WOJEWÓDZKIE CENTRUM ZDROWIA PUBLICZNEGO
W ŁODZI W LIKWIDACJI
UL. ROOSEVELTA 18, 90-056 ŁÓDŹ
TEL. 42 636 31 06, FAX.42 636 43 30

www.wczp-lodz.pl, e-mail: poczta@wczp-lodz.pl

Przy publikowaniu danych należy podać źródło.

SPIS TREŚCI

.....	Str.
WSTĘP	4

I DEMOGRAFIA

1.1 Struktura ludności według płci i wieku.....	5
1.2 Struktura ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym.....	7
1.3 Ludność w wieku produkcyjnym, a ludność w wieku nieprodukcyjnym.....	11
1.4 Feminizacja społeczeństwa.....	14
1.5 Przyrost naturalny ludności.....	17
1.6 Przeciętne dalsze trwanie życia.....	20

II EPIDEMIOLOGIA

2.1 Umieralność ogólna.....	22
2.2 Umieralność niemowląt.....	25
2.3 Umieralność według podstawowych przyczyn zgonów.....	28
2.4 Umieralność niemowląt według podstawowych przyczyn zgonów.....	33
2.5 Samobójstwa.....	37
2.6 Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby. typu B	39
2.7 Zapadalność na AIDS	40
2.8 Zapadalność na gruźlicę	42

III ZASOBY OCHRONY ZDROWIA

3.1 Liczba lekarzy.....	44
3.2 Liczba lekarzy dentystów	45
3.3 Liczba pielęgniarek	46
3.4 Łóżka opieki stacjonarnej	47
3.5 Łóżka psychiatryczne	49
Podsumowanie	50

WSTĘP

Wojewódzkie Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi przedstawia kolejną analizę porównawczą województwa łódzkiego na tle Polski w zakresie podstawowych wskaźników oscylujących wokół zdrowia mieszkańców.

Przedstawione w niniejszym opracowaniu wskaźniki dotyczące systemu ochrony zdrowia należą do najczęściej wykorzystywanych i pozwalają na dokonywanie porównań w skali kraju, jak również w obrębie województwa.

Z uwagi na fakt, iż w ochronie zdrowia jest bardzo niewiele „standardów”, które można by uznać za bezwzględnie właściwe i niepodważalne rośnie potrzeba dokonywania porównań.

W opracowaniu wykorzystano dostępne dane GUS, Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia, Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - PZH oraz Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

I DEMOGRAFIA

1.1 Struktura ludności według płci i wieku

Według danych GUS, w dniu 31.12.2013 r. ludność województwa łódzkiego liczyła 2 513 093 osoby, tj. o 11 558 mniej niż przed rokiem.

W strukturze ludności według wieku obserwuje się następujące zjawiska:

- maleje odsetek ludności w wieku od 0 do 59 roku życia
- rośnie odsetek ludności powyżej 60 roku życia

Najmłodsze w sensie demograficznym jest społeczeństwo powiatu bełchatowskiego, gdzie odsetek ludności powyżej 60 roku wynosi 18,02% (2012 r. – 17,13%).

Najstarsze demograficznie jest społeczeństwo m. Łodzi, gdzie ludność po 60 roku życia stanowi 27,94% ogółu mieszkańców (2012 r. – 27,04%).

W strukturze ludności województwa do 59 roku życia przeważają mężczyźni. Odsetek tej grupy mężczyzn wynosi 80,21%, podczas gdy kobiet do 59 roku życia jest 72,27%. Po 60 roku życia odsetek mężczyzn maleje i po 70 roku życia jest prawie 2-krotnie niższy niż kobiet.

W każdej grupie wieku do 39 roku życia, liczba kobiet, jest mniejsza niż liczba mężczyzn.

Odwrotne zjawisko pojawia się w przedziale wiekowym 40 - 59 lat, w którym odsetek mężczyzn jest mniejszy od odsetka kobiet i narasta w kolejnych grupach wiekowych. Ta przewaga kobiet jest efektem zjawiska nadumieralności mężczyzn i utrzymuje się od lat.

Tabl. 1

Struktura ludności według płci i wieku w 2013 r. - wskaźnik procentowy

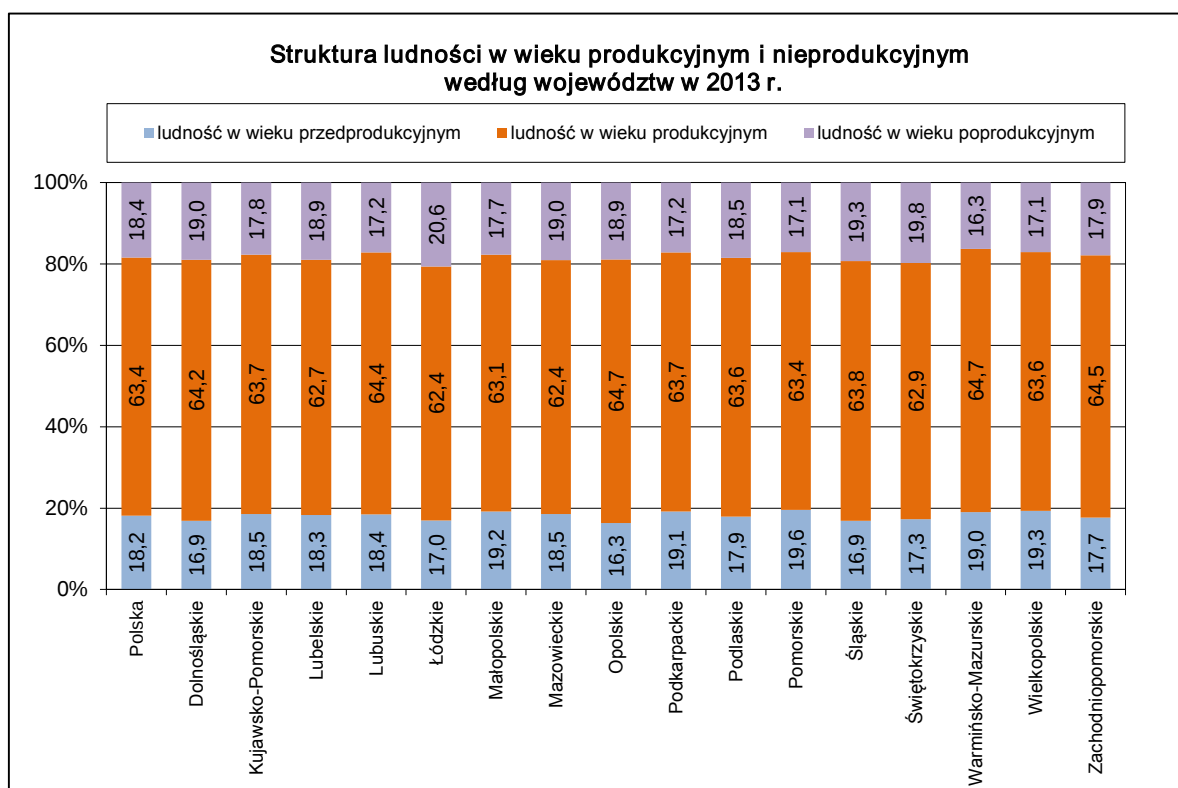
Powiat		Grupy wieku													
		0 - 4		5- 14		15 - 19		20 - 39		40 - 59		60 - 69		70 i więcej	
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO	2012	5,35	4,61	9,71	8,38	5,89	5,09	31,68	27,74	28,27	27,18	11,24	12,99	7,87	14,02
	2013	5,21	4,50	9,85	8,48	5,62	4,87	31,49	27,54	28,03	26,89	11,89	13,69	7,89	14,04
bełchatowski		5,88	5,29	10,04	9,24	5,84	5,40	33,90	31,11	28,55	28,78	10,43	10,81	5,36	9,37
kutnowski		4,62	4,12	9,25	7,98	5,75	5,06	31,16	26,41	29,41	28,52	11,94	13,82	7,87	14,10
łaski		5,02	4,48	10,02	8,84	5,84	5,62	32,20	27,93	28,20	26,99	11,07	12,75	7,66	13,38
łęczycki		4,98	4,49	9,81	8,96	6,44	5,49	30,91	26,55	28,23	26,74	10,99	12,61	8,62	15,15
łowicki		5,35	4,76	10,16	9,27	6,25	5,66	31,05	27,49	28,11	26,27	10,99	12,49	8,08	14,05
łódzki wschodni		5,54	4,96	10,79	9,82	5,84	5,13	31,02	28,05	28,91	27,91	11,17	12,51	6,73	11,61
opoczyński		5,67	5,19	11,15	10,68	6,61	6,03	32,12	28,37	27,60	25,21	9,92	11,16	6,94	13,35
pabianicki		5,07	4,28	9,62	8,08	5,37	4,60	31,50	27,24	28,12	27,32	12,12	14,07	8,21	14,41
pajęczański		4,86	4,55	10,44	10,01	6,31	5,92	31,18	27,86	28,27	25,98	10,79	11,42	8,15	14,26
piotrkowski		5,68	5,03	11,58	10,49	6,70	6,09	31,21	28,71	27,32	24,98	10,24	11,29	7,28	13,41
poddębicki		5,43	4,50	9,75	8,95	5,80	5,57	30,62	27,48	28,83	26,31	11,19	12,70	8,38	14,50
radomszczański		4,82	4,47	10,45	9,17	6,16	5,66	30,58	27,39	28,57	26,34	11,37	13,06	8,05	13,91
rawski		5,62	5,14	10,38	9,68	6,10	5,86	31,53	28,11	27,94	26,58	11,10	12,02	7,33	12,61
sieradzki		5,24	4,80	10,55	9,36	6,34	6,02	31,60	28,15	28,02	26,63	10,64	12,11	7,61	12,92
skierniewicki		5,80	5,19	10,98	10,33	6,33	5,87	31,10	28,24	27,50	24,45	9,92	10,77	8,38	15,14
tomaszowski		5,45	4,79	10,64	9,29	5,88	5,12	31,38	27,16	27,51	26,34	11,64	13,50	7,51	13,80
wieluński		5,33	4,86	10,67	9,61	6,22	5,59	31,11	27,83	28,33	26,37	10,81	12,07	7,52	13,67
wieruszowski		5,29	5,23	11,13	10,20	6,37	6,16	32,06	28,61	28,13	26,08	10,30	11,91	6,73	11,81
zduńskowolski		5,39	4,97	10,56	9,22	5,99	5,36	32,26	28,28	27,66	26,93	10,90	12,86	7,24	12,38
zgierski		5,37	4,55	10,07	8,64	5,65	4,81	30,74	27,57	28,58	27,61	12,04	13,96	7,55	12,86
brzeziński		5,35	5,03	10,32	9,00	5,89	5,09	31,62	27,82	28,21	26,94	11,14	12,77	7,47	13,35
m. Łódź		4,87	3,90	8,48	6,68	4,60	3,64	31,51	26,63	27,70	26,95	13,83	16,01	9,01	16,18
m. Piotrków Tryb.		5,53	4,51	10,24	9,04	5,51	4,63	31,65	27,50	27,13	27,12	12,33	14,81	7,60	12,38
m. Skierniewice		6,04	5,07	10,49	8,79	5,49	4,42	31,81	28,60	27,66	28,36	11,92	13,59	6,59	11,17

Źródło: Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

1.2 Struktura ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym

W strukturze ludności według wieku rozróżnia się:

- ludność w wieku produkcyjnym, tj. osoby w wieku 18 – 64 lat, czyli w wieku zdolności do pracy.
- ludność w wieku nieprodukcyjnym, na który składa się grupa ludności w przedziale wiekowym 0 – 17 lat (wiek przedprodukcyjny) i osoby powyżej 65 roku życia zaliczane do ludności w wieku poprodukcyjnym.

W strukturze ludności w podziale na grupy wieku w województwie łódzkim obserwuje się podobne trendy jak w Polsce.

Systematycznie wzrasta liczba ludności w wieku poprodukcyjnym. Odnotowuje się jednocześnie spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym.

Województwo łódzkie znajduje się na 4 miejscu w kraju po województwach: opolskim (16,3%), śląskim (16,9%) i dolnośląskim (16,9%) pod względem odsetka dzieci i młodzieży.

W roku 2013 odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosił 17,0%, w roku 2012 – 17,1%. Dla Polski w 2013 r. odsetek wynosił 18,2% (w roku 2012 – 18,3%).

Społeczeństwo województwa łódzkiego jest najstarsze w sensie demograficznym. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym jest najwyższy w kraju i w 2013 r. wynosił 20,6% (2012 r. – 20,0%). Dla porównania dla Polski wskaźnik w 2013 roku wynosił 18,4%. (2012 r. - 17,8%) Udział tej grupy ludności w ogólnej liczbie ludności województwa wzrasta. Najwyższy procentowo wskaźnik występuje w powiatach: m. Łódź (24,3%), pabianickim (21,4%), łęczyckim (20,7%) i kutnowskim (20,6%).

W roku 2013 w województwie łódzkim liczba ludności w wieku poprodukcyjnym przewyższyła liczbę ludności w wieku przedprodukcyjnym o 91 714 osób, tj. o 21,5% (w poprzednim roku różnica ta wynosiła 72 750 osób tj. 16,8%).

W związku ze zmniejszającą się systematycznie liczbą ludności w wieku produkcyjnym, odsetek w tym przedziale wiekowym w stosunku do ogólnej liczby ludności w województwie wykazuje również tendencję spadkową i wynosi w 2013 r. 62,4% (2012 r. – 62,9%).

Tabl. 2

**Struktura ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w województwie łódzkim
w 2013 r. - wskaźnik procentowy**

Powiat		Ludność w wieku		
		przedprodukcyjnym (0-17 lat)	produkcyjnym (mężczyźni 18-64 lat, kobiety 18-59 lat)	poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	2011	17,3	63,3	19,4
	2012	17,1	62,9	20,0
	2013	17,0	62,4	20,6
bełchatowski		18,4	66,8	14,7
kutnowski		16,0	63,4	20,6
łaski		17,3	63,3	19,3
łęczycki		17,5	61,8	20,7
łowicki		18,2	62,1	19,7
łódzki wschodni		18,7	63,5	17,9
opoczyński		20,0	62,2	17,8
pabianicki		16,2	62,4	21,4
pajęczański		18,4	62,4	19,1
piotrkowski		20,1	61,8	18,1
poddębicki		17,4	62,4	20,2
radomszczański		17,8	62,1	20,0
rawski		18,8	62,9	18,3
sieradzki		18,5	62,8	18,7
skierniewicki		19,6	61,2	19,2
tomaszowski		18,2	61,7	20,0
wieluński		18,7	62,3	19,0
wieruszowski		19,5	63,1	17,4
zduńskowolski		18,5	62,8	18,8
zgierski		17,3	62,6	20,1
brzeziński		17,8	63,0	19,2
m. Łódź		14,1	61,6	24,3
m. Piotrków Tryb.		17,6	62,1	20,3
m. Skierniewice		17,9	63,7	18,4

Źródło: Wyliczono na podstawie danych GUS

Tabl. 2a

**Struktura ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym według województw w latach
2011 - 2013 - wskaźnik procentowy**

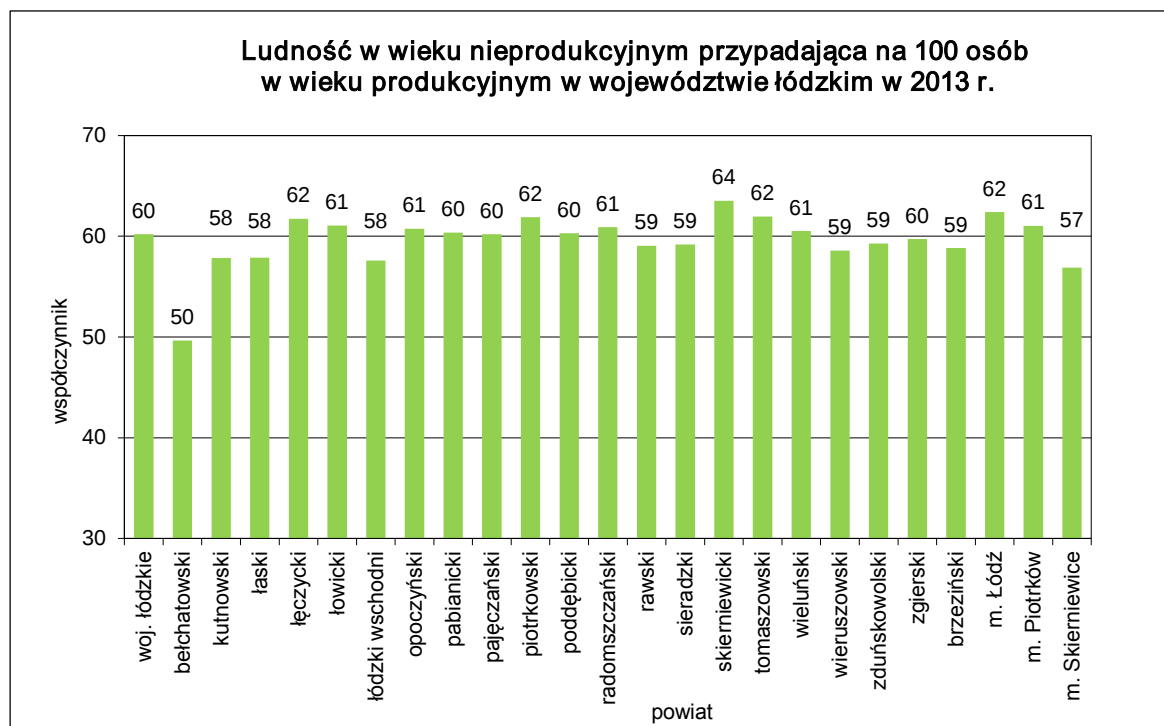
Województwo	Ludność w wieku								
	przedprodukcyjnym (0 - 17 lat)			produkcyjnym (mężczyźni 18-64 lat, kobiety 18-59 lat)			poprodukcyjnym (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej)		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
POLSKA	18,5	18,3	18,2	64,2	63,9	63,4	17,3	17,8	18,4
Dolnośląskie	17,2	17,0	16,9	65,3	64,8	64,2	17,5	18,2	19,0
Kujawsko-Pomorskie	19,0	18,8	18,5	64,4	64,1	63,7	16,6	17,1	17,8
Lubelskie	18,9	18,6	18,3	63,2	63,0	62,7	17,9	18,4	18,9
Lubuskie	18,9	18,6	18,4	65,4	64,9	64,4	15,7	16,4	17,2
Łódzkie	17,3	17,1	17,0	63,3	62,9	62,4	19,4	20,0	20,6
Małopolskie	19,6	19,4	19,2	63,5	63,4	63,1	16,9	17,3	17,7
Mazowieckie	18,6	18,6	18,5	63,3	62,9	62,4	18,1	18,6	19,0
Opolskie	16,8	16,6	16,3	65,4	65,1	64,7	17,8	18,3	18,9
Podkarpackie	19,8	19,5	19,1	63,9	63,8	63,7	16,3	16,7	17,2
Podlaskie	18,6	18,2	17,9	63,7	63,7	63,6	17,7	18,1	18,5
Pomorskie	19,9	19,7	19,6	64,3	63,8	63,4	15,9	16,4	17,1
Śląskie	17,1	17,0	16,9	64,8	64,3	63,8	18,1	18,7	19,3
Świętokrzyskie	17,9	17,6	17,3	63,5	63,2	62,9	18,7	19,2	19,8
Warmińsko-Mazurskie	19,6	19,3	19,0	65,3	65,0	64,7	15,2	15,7	16,3
Wielkopolskie	19,6	19,4	19,3	64,5	64,1	63,6	15,9	16,5	17,1
Zachodniopomorskie	18,2	17,9	17,7	65,4	65,0	64,5	16,4	17,1	17,9

Źródło: Wyliczono na podstawie danych GUS

1.3 Ludność w wieku produkcyjnym, a ludność w wieku nieprodukcyjnym

Wskaźnik "obciążenia", określa relacja pomiędzy ludnością w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (przed i poprodukcyjnym).

Wskaźnik wskazuje liczbę ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Współczynnik "obciążenia" w Polsce, od roku 2011, po czterech latach stagnacji, wzrasta o 1 osobę rocznie. W województwie łódzkim wzrost tego współczynnika o 1 osobę rocznie, rozpoczął się już w 2010 roku.

W 2013 r. w województwie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 60 osób w wieku nieprodukcyjnym, natomiast w Polsce było to 58 osób.

W powiatach województwa łódzkiego w 2013 r. wskaźnik kształtował się bardzo różnie osiągając wartość od 50 osób w powiecie bełchatowskim, do 64 osób w powiecie skierniewickim. Poniżej średniej w województwie wskaźnik wystąpił w następujących powiatach: zduńskowolskim, sieradzkim, rawskim, wieruszowskim i brzezińskim (59), łaskim, kutnowskim i łódzkim wschodnim (58), w m. Skierniewice (57) i w powiecie bełchatowskim (50). Oznacza to, iż w tych powiatach liczba osób znajdujących się „na utrzymaniu” populacji pracującej jest niższa niż średnio w całym województwie.

Tabl. 3 **Ludność w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010 - 2013**

Powiat \ Lata	2010	2011	2012	2013
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO	57	58	59	60
bełchatowski	47	47	48	50
kutnowski	55	56	57	58
łaski	57	57	58	58
łęczycki	61	62	62	62
łowicki	60	60	60	61
łódzki wschodni	55	56	57	58
opoczyński	61	60	60	61
pabianicki	56	58	59	60
pajęczański	60	60	60	60
piotrkowski	62	61	62	62
poddębicki	60	61	60	60
radomszczański	60	60	60	61
rawski	58	58	58	59
sieradzki	59	59	59	59
skierniewicki	65	64	64	64
tomaszowski	59	60	61	62
wieluński	59	59	60	61
wieruszowski	58	58	58	59
zduńskowolski	56	57	58	59
zgierski	56	57	59	60
brzeziński	57	57	58	59
m. Łódź	56	58	60	62
m. Piotrków Tryb.	56	57	59	61
m. Skierniewice	51	53	55	57

Źródło: Dane GUS

Tabl. 3a

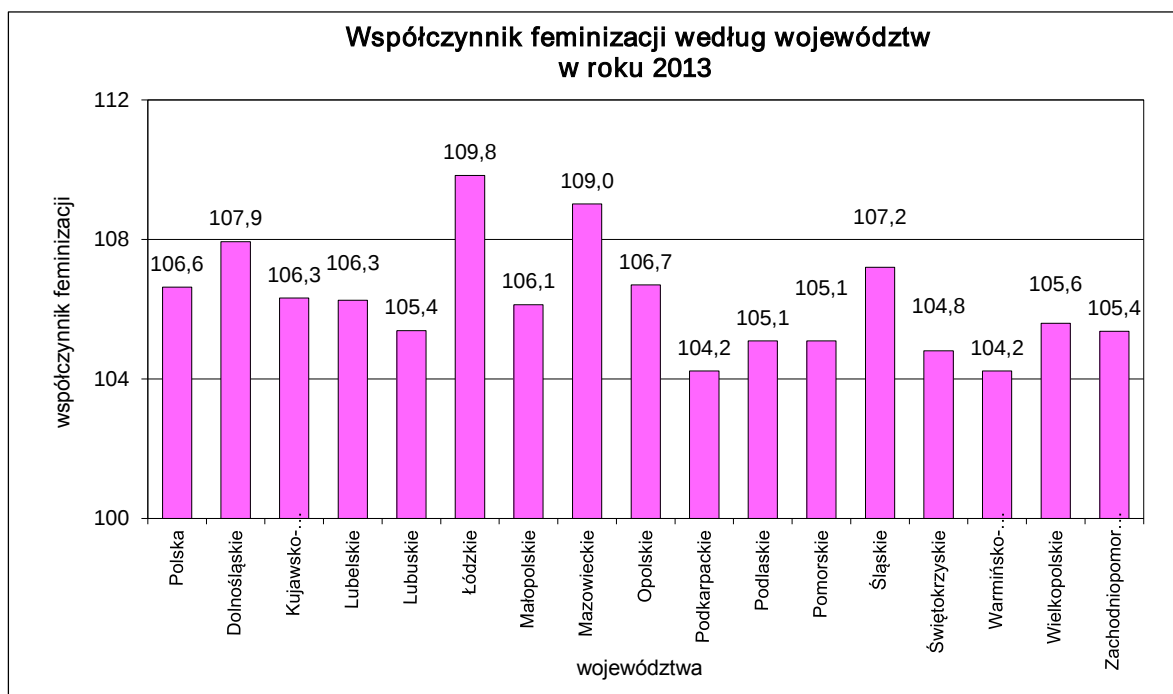
**Ludność w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na
100 osób w wieku produkcyjnym wg województw
w latach 2010 - 2013**

Województwo \ Lata	2010	2011	2012	2013
POLSKA	55	56	57	58
Dolnośląskie	52	53	54	56
Kujawsko-Pomorskie	55	55	56	57
Lubelskie	58	58	59	59
Lubuskie	52	53	54	55
Łódzkie	57	58	59	60
Małopolskie	57	57	58	58
Mazowieckie	57	58	59	60
Opolskie	53	53	54	54
Podkarpackie	57	57	57	57
Podlaskie	57	57	57	57
Pomorskie	55	56	57	58
Śląskie	53	54	55	57
Świętokrzyskie	57	58	58	59
Warmińsko-Mazurskie	53	53	54	55
Wielkopolskie	54	55	56	57
Zachodniopomorskie	52	53	54	55

Źródło: Dane GUS

1.4 Feminizacja społeczeństwa

Współczynnik feminizacji określa liczbę kobiet przypadającą na 100 mężczyzn.

Trendy wyrażone tym współczynnikiem obrazują dysproporcje występujące w stanie zdrowia mężczyzn i kobiet.

Województwo łódzkie posiada najwyższy spośród województw współczynnik feminizacji, który w roku 2013 wynosi 109,8, podczas gdy dla Polski na każdych 100 mężczyzn przypadało 106,6 kobiet.

Spośród powiatów województwa łódzkiego najwyższy współczynnik feminizacji w 2012 r. odnotowano w powiatach: m. Łódź (119,7), pabianickim (113,2) i m. Piotrków Tryb. (112,7).

Najniższy współczynnik feminizacji mamy w powiatach: pajęczańskim (101,1) oraz opoczyńskim i wieruszowskim (102,0).

Tabl. 4

Współczynnik feminizacji w powiatach województwa łódzkiego w latach 2010 - 2013

Powiat \ Lata	2010	2011	2012	2013
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO	109,7	109,8	109,8	109,8
bełchatowski	103,3	103,4	103,3	103,6
kutnowski	107,5	107,6	107,6	107,9
łaski	104,8	104,6	104,6	104,7
łęczycki	104,6	104,8	104,6	104,9
łowicki	106,0	105,9	106,1	106,1
łódzki wschodni	107,9	107,9	108,0	108,1
opoczyński	101,3	101,3	101,8	102,0
pabianicki	113,1	113,1	113,1	113,2
pajęczański	101,1	101,0	101,1	101,1
piotrkowski	102,6	102,6	102,3	102,6
poddębicki	102,4	102,2	102,4	102,5
radomszczański	104,0	103,9	103,9	104,2
rawski	102,4	102,4	102,2	102,3
sieradzki	104,2	104,1	104,3	104,5
skierniewicki	101,9	101,8	102,0	102,2
tomaszowski	107,8	107,8	108,1	108,2
wieluński	105,1	104,9	104,7	104,6
wieruszowski	101,8	102,2	102,2	102,0
zduńskowolski	106,4	106,6	106,6	106,8
zgierski	109,5	109,7	109,6	109,8
brzeziński	105,4	106,1	106,6	106,2
m. Łódź	119,8	119,8	119,9	119,7
m. Piotrków Tryb.	112,6	112,7	112,9	112,7
m. Skierniewice	108,6	108,6	109,2	109,2

Źródło: Dane GUS

Tabl. 4a

**Współczynnik feminizacji wg województw
w latach 2010 - 2013**

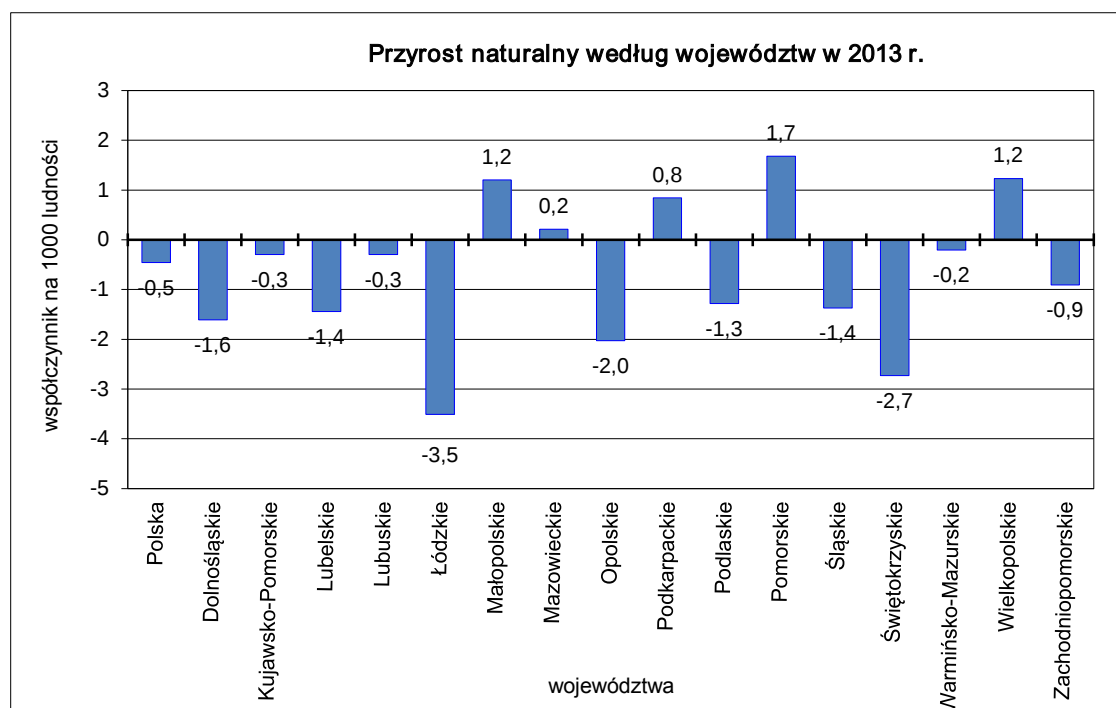
Województwo \ Lata	2010	2011	2012	2013
POLSKA	106,6	106,6	106,6	106,6
Dolnośląskie	107,9	107,9	107,9	107,9
Kujawsko-Pomorskie	106,3	106,3	106,3	106,3
Lubelskie	106,2	106,3	106,3	106,3
Lubuskie	105,3	105,3	105,3	105,4
Łódzkie	109,7	109,8	109,8	109,8
Małopolskie	106,0	106,1	106,2	106,1
Mazowieckie	108,9	108,9	109,0	109,0
Opolskie	106,8	106,8	106,8	106,7
Podkarpackie	104,3	104,3	104,2	104,2
Podlaskie	104,9	104,9	105,0	105,1
Pomorskie	105,1	105,1	105,1	105,1
Śląskie	107,0	107,1	107,2	107,2
Świętokrzyskie	104,7	104,7	104,7	104,8
Warmińsko-Mazurskie	104,1	104,1	104,2	104,2
Wielkopolskie	105,6	105,6	105,6	105,6
Zachodniopomorskie	105,2	105,3	105,3	105,4

Źródło: Dane GUS

1.5 Przyrost naturalny ludności

Przyrost naturalny stanowi różnicę pomiędzy liczbą urodzeń a liczbą zgonów w danej populacji. Współczynnik ten interpretuje się jako liczbę osób, o którą przeciętnie zwiększa się lub zmniejsza każdy 1000 ludności.

Województwo łódzkie znajduje się w grupie 11 województw, które posiadają ujemny przyrost naturalny, przy czym nasze województwo posiada najwyższą w kraju wartość ujemną zarówno w liczbach bezwzględnych jak i we wskaźniku na 1000 ludności.

Ujemny przyrost naturalny jest konsekwencją nadwyżki zgonów nad liczbą urodzeń. W 2013 roku różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów (przyrost naturalny) w województwie łódzkim wynosiła - 8 831. W porównaniu do poprzedniego roku ujemny przyrost naturalny zwiększył się o 1 330 osób. Wskaźnik na 1000 mieszkańców zwiększył się i wynosi -3,5, rok 2012: -3,0.

Na terenie województwa łódzkiego tylko w 2 powiatach: bełchatowskim (1,2) i m. Skierniewice (0,1) w 2013 roku odnotowano dodatni przyrost naturalny, co oznacza, że liczba urodzeń w tych powiatach przewyższa liczbę zgonów.

**Przyrost naturalny w województwie łódzkim latach
2010 - 2013
Wskaźnik na1000 ludności**

Tabl. 5

Powiat \ Lata	2010	2011	2012	2013
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO	-2,2	-2,7	-3,0	-3,5
bełchatowski	3,1	2,4	1,8	1,2
kutnowski	-4,3	-4,3	-4,4	-4,8
łaski	-1,1	-3,0	-1,3	-2,7
łęczycki	-3,8	-2,1	-4,8	-3,7
łowicki	-1,6	-2,1	-3,4	-2,4
łódzki wschodni	-1,2	-0,5	-0,7	-2,0
opoczyński	0,9	-1,1	-1,1	-1,6
pabianicki	-3,1	-3,1	-2,8	-3,6
pajęczański	-1,5	-1,3	-2,3	-2,5
piotrkowski	-1,0	-0,7	-0,9	-1,6
poddębicki	-1,6	-3,8	-3,4	-3,9
radomszczański	-3,1	-3,0	-2,6	-3,6
rawski	-0,4	0,8	-1,1	-0,1
sieradzki	-0,7	-0,5	-2,1	-2,3
skierniewicki	-1,2	-2,3	-0,8	-2,6
tomaszowski	-1,3	-2,4	-2,0	-3,6
wieluński	-0,7	-0,8	-1,5	-1,5
wieruszowski	-0,3	-0,8	-2,1	-0,7
zduńskowolski	1,0	-0,7	-0,3	-0,6
zgierski	-1,6	-2,6	-3,1	-3,3
brzeziński	-0,4	-1,0	-1,3	-3,7
m. Łódź	-4,9	-5,7	-5,8	-6,5
m. Piotrków Tryb.	-1,5	-1,5	-1,4	-1,6
m. Skierniewice	2,3	1,9	2,4	0,1

Źródło: Dane GUS

Tabl. 5a

**Przyrost naturalny wg województw
w latach 2010 - 2013
Wskaźnik na 1000 ludności**

Województwo \ Lata	2010	2011	2012	2013
POLSKA	0,9	0,3	0,0	-0,5
Dolnośląskie	-0,1	-0,6	-1,1	-1,6
Kujawsko-Pomorskie	1,0	0,6	0,2	-0,3
Lubelskie	-0,2	-0,7	-0,6	-1,4
Lubuskie	1,4	0,8	0,7	-0,3
Łódzkie	-2,2	-2,7	-3,0	-3,5
Małopolskie	2,2	1,7	1,4	1,2
Mazowieckie	1,4	0,8	0,5	0,2
Opolskie	-0,7	-1,0	-1,2	-2,0
Podkarpackie	1,7	1,4	1,3	0,8
Podlaskie	0,1	-0,4	-0,6	-1,3
Pomorskie	3,3	2,5	2,0	1,7
Śląskie	0,0	-0,6	-1,0	-1,4
Świętokrzyskie	-1,2	-1,7	-1,9	-2,7
Warmińsko-Mazurskie	2,0	1,3	0,6	-0,2
Wielkopolskie	2,9	2,1	1,8	1,2
Zachodniopomorskie	0,5	-0,1	-0,3	-0,9

Źródło: Dane GUS

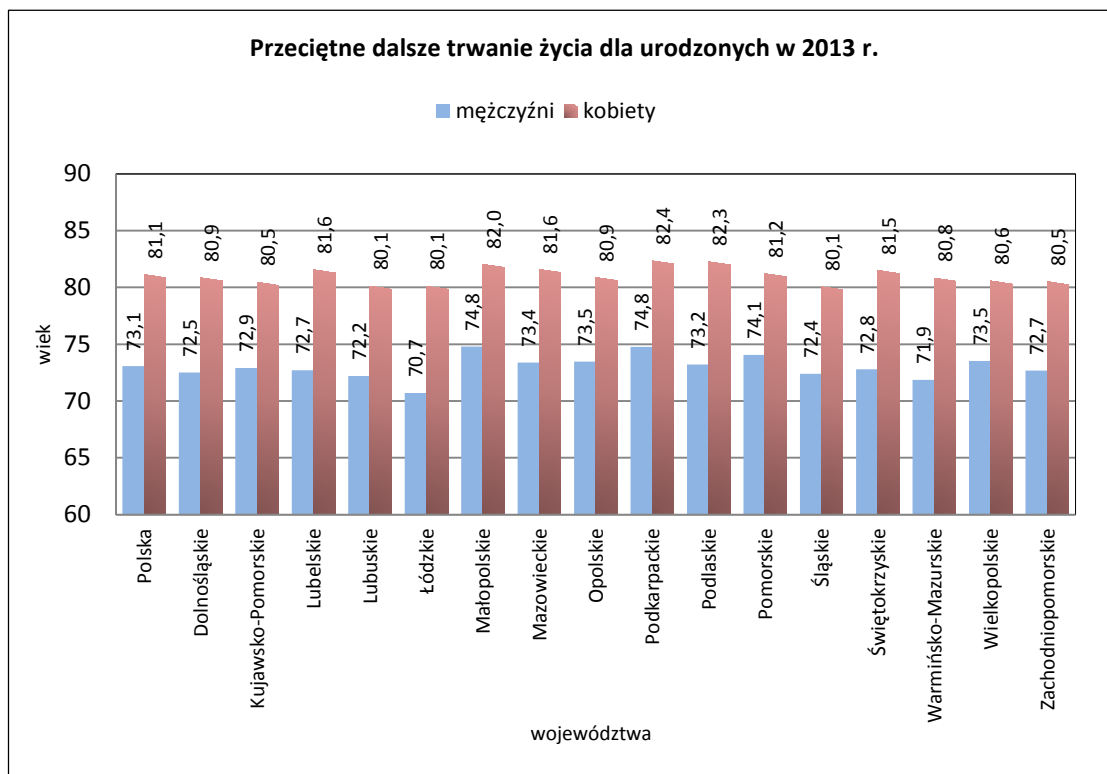
1.6 Przeciętne dalsze trwanie życia

Według danych GUS noworodek płci męskiej w województwie łódzkim urodzony w 2013 r. będzie żył przeciętnie 70,7 lat, a płci żeńskiej 80,1 lat.

Przeciętna długość życia mężczyzn w województwie łódzkim jest najkrótsza ze wszystkich województw. Dalsze trwanie życia kobiet należy również do najkrótszych w Polsce (podobnie jest w województwach lubuskim i śląskim).

Przeciętnie mężczyźni w województwie łódzkim żyją krócej o 2,4 lat niż w Polsce, natomiast kobiety o jeden rok.

Najdłużej w kraju żyją mężczyźni województwa podkarpackiego i małopolskiego (74,8 lat) i kobiety w województwie podkarpackim (82,4 lat).

Tabl. 6

**Przeciętne dalsze trwanie życia dla osób urodzonych
w 2013 r. według województw**

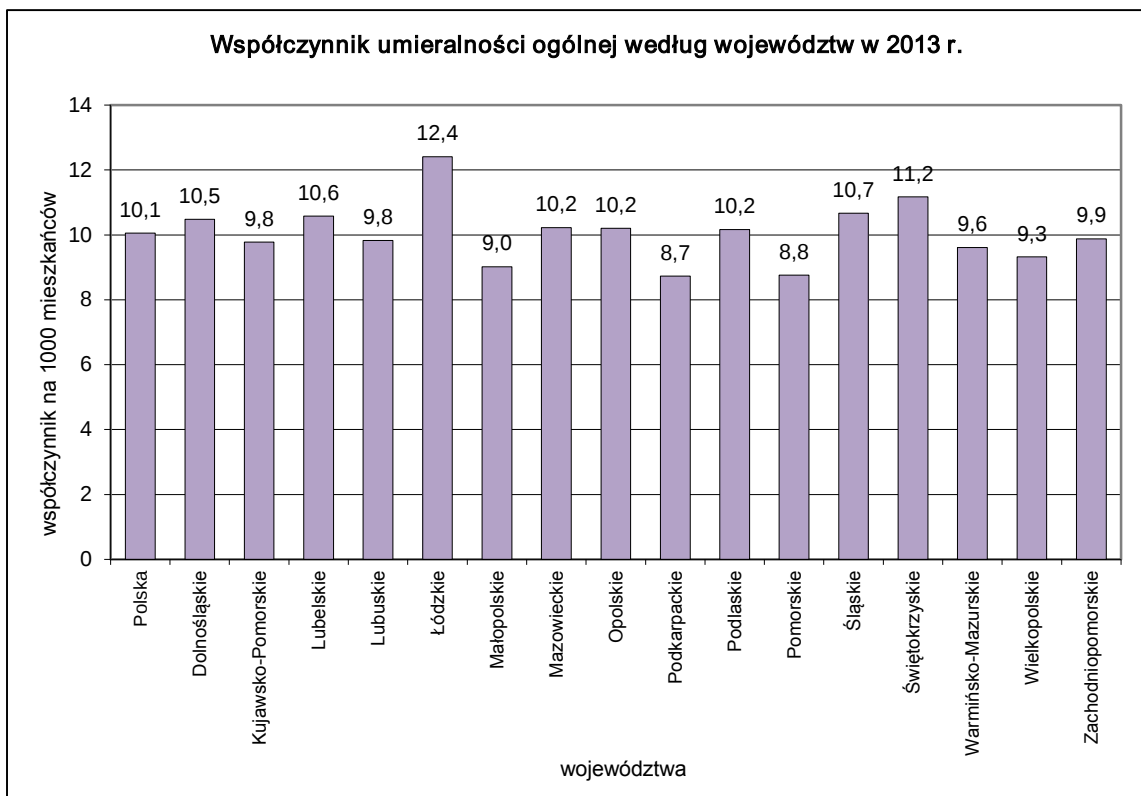
Województwo	Mężczyźni			Kobiety		
	Ogółem	Miasto	Wieś	Ogółem	Miasto	Wieś
POLSKA	73,1	73,5	72,4	81,1	81,1	81,1
Dolnośląskie	72,5	72,7	71,9	80,9	80,9	80,5
Kujawsko-Pomorskie	72,9	73,2	72,4	80,5	80,5	80,4
Lubelskie	72,7	74,1	71,6	81,6	81,7	81,5
Lubuskie	72,2	72,8	71,1	80,1	80,4	79,5
Łódzkie	70,7	70,8	70,7	80,1	80,0	80,4
Małopolskie	74,8	75,3	74,3	82,0	82,0	82,0
Mazowieckie	73,4	74,4	71,8	81,6	81,6	81,5
Opolskie	73,5	73,7	73,3	80,9	81,1	80,7
Podkarpackie	74,8	75,9	73,9	82,4	82,5	82,2
Podlaskie	73,2	73,9	72,3	82,3	82,4	82,1
Pomorskie	74,1	74,6	72,9	81,2	81,4	80,8
Śląskie	72,4	72,2	72,9	80,1	79,8	81,0
Świętokrzyskie	72,8	73,8	72,0	81,5	81,7	81,3
Warmińsko-Mazurskie	71,9	72,7	70,7	80,8	81,2	80,2
Wielkopolskie	73,5	73,9	73,0	80,6	80,8	80,2
Zachodniopomorskie	72,7	73,5	70,8	80,5	80,9	79,4

Źródło: Dane GUS

II EPIDEMIOLOGIA

2.1 Umieralność ogólna

Współczynnik umieralności wyraża stosunek liczby zgonów na danym obszarze do liczby ludności zamieszkującej ten obszar. Jest on podstawowym miernikiem obrazującym stan zdrowia ludności i zagrożenia zdrowotne.

Współczynnik zgonów w województwie łódzkim od szeregu lat jest najwyższy w Polsce i przekracza 12 zgonów na 1000 mieszkańców. W roku 2013 - podobnie jak w roku poprzedzającym - wynosił 12,4 i był wyższy niż średni współczynnik dla Polski (10,1).

W województwie łódzkim w 2013 r. zarejestrowano 31 251 zgonów, tj. o 101 mniej niż w 2012 r.

Spośród powiatów województwa łódzkiego w roku 2013 najwyższą umieralność odnotowano w powiatach: m. Łódź (14,4) oraz łęczyckim, skierniewickim i poddębickim (13,1).

Najniższy wskaźnik umieralności występuje w powiatach: m. Skierniewice (9,4) i bełchatowskim (9,5).

Tabl. 7

**Współczynnik umieralności ogólnej na 1000
mieszkańców w województwie łódzkim
w latach 2010 - 2013**

Powiat \ Lata	2010	2011	2012	2013
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO	12,3	12,1	12,4	12,4
bełchatowski	8,8	8,3	8,9	9,5
kutnowski	13,3	13,0	13,0	12,8
łaski	11,7	12,4	11,2	11,7
łęczycki	13,3	12,2	13,6	13,1
łowicki	12,0	11,6	13,3	12,4
łódzki wschodni	11,4	10,5	10,7	10,9
opoczyński	11,0	11,3	12,0	11,8
pabianicki	12,3	12,2	12,2	12,1
pajęczański	11,5	11,1	12,2	11,5
piotrkowski	12,3	11,5	11,3	11,8
poddębicki	11,8	13,9	13,5	13,1
radomszczański	12,7	12,0	11,9	12,0
rawski	11,4	9,8	11,7	10,7
sieradzki	11,1	10,6	11,7	11,9
skierniewicki	13,1	12,7	12,5	13,1
tomaszowski	11,9	12,2	12,2	12,3
wieluński	11,7	10,3	11,5	11,1
wieruszowski	11,2	11,1	10,7	10,4
zduńskowolski	10,0	10,3	10,5	10,2
zgierski	11,9	11,9	12,4	12,0
brzeziński	11,2	11,1	11,5	12,4
m. Łódź	13,9	14,3	14,2	14,4
m. Piotrków Tryb.	11,6	10,5	11,1	10,2
m. Skierniewice	9,3	9,1	8,1	9,4

Źródło: Dane GUS

Tabl.7a

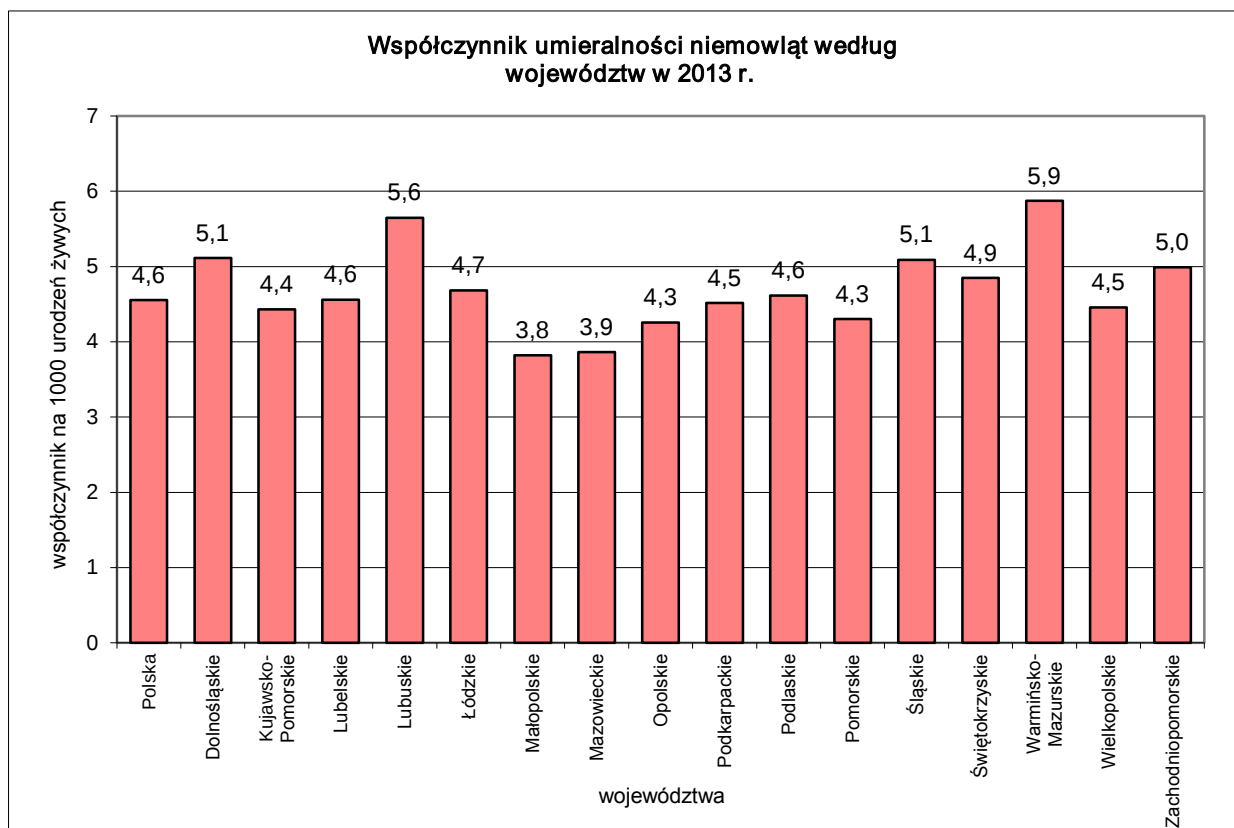
**Współczynnik umieralności ogólnej na 1000
mieszkańców wg województw
w latach 2010 - 2013**

Województwo \ Lata	2010	2011	2012	2013
POLSKA	9,8	9,7	10,0	10,1
Dolnośląskie	10,2	10,1	10,4	10,5
Kujawsko-Pomorskie	9,8	9,4	9,7	9,8
Lubelskie	10,6	10,6	10,4	10,6
Lubuskie	9,3	9,4	9,4	9,8
Łódzkie	12,3	12,1	12,4	12,4
Małopolskie	8,9	8,9	9,1	9,0
Mazowieckie	10,2	10,1	10,3	10,2
Opolskie	9,7	9,6	10,1	10,2
Podkarpackie	8,6	8,6	8,6	8,7
Podlaskie	9,8	9,7	9,9	10,2
Pomorskie	8,5	8,5	9,0	8,8
Śląskie	10,3	10,3	10,6	10,7
Świętokrzyskie	10,9	10,7	10,9	11,2
Warmińsko-Mazurskie	8,9	8,9	9,2	9,6
Wielkopolskie	9,0	8,9	9,1	9,3
Zachodniopomorskie	9,6	9,4	9,6	9,9

Źródło: Dane GUS

2.2 Umieralność niemowląt

Jednym z najbardziej kompleksowych mierników stanu zdrowia jest umieralność niemowląt. Współczynnik umieralności niemowląt określa się jako liczbę zgonów dzieci do 1 roku życia przypadającą na każdy 1000 żywo urodzonych dzieci w tym samym czasie.

W 2013 r. na terenie województwa zarejestrowano 105 zgonów niemowląt, tj. o 4 więcej niż w roku poprzednim. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wzrósł z 4,2 do 4,7, co oznacza, że z każdego 1000 żywo urodzonych niemowląt w 2013 roku zmarło o 0,5 więcej niż w roku ubiegłym. Współczynnik umieralności niemowląt w województwie łódzkim jest wyższy od średniego współczynnika dla Polski o 0,1% (Polska 2012 r. – 4,6). W poszczególnych powiatach województwa współczynnik ten ulega licznym wahaniom. Najwyższy współczynnik zgonów niemowląt odnotowano w 2013 r. w powiatach: łęczyckim (12,4), łowickim (8,6). Najniższe współczynniki zgonów niemowląt posiadały w 2013 r. powiaty: pajęczański (2,1) oraz m. Skierniewice (2,2). W 2013 r. w powiecie poddębickim nie odnotowano żadnego zgonu niemowlęcia.

Tabl. 8 **Umieralność niemowląt w województwie łódzkim**
współczynnik na 1000 urodzeń żywych
w latach 2010 - 2013

Powiat \ Lata	2010	2011	2012	2013
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO	4,0	4,5	4,2	4,7
bełchatowski	6,0	3,3	6,6	2,5
kutnowski	2,2	4,5	1,2	6,2
łaski	1,9	8,4	2,0	4,4
łęczycki	8,0	5,6	8,7	12,4
łowicki	4,8	3,9	6,3	8,6
łódzki wschodni	7,3	2,9	4,3	3,2
opoczyński	5,3	2,5	4,7	2,5
pabianicki	6,4	4,6	2,7	2,9
pajęczański	1,9	5,8	3,8	2,1
piotrkowski	1,0	6,1	6,3	3,2
poddębicki	2,3	-	4,7	-
radomszczański	6,2	7,6	4,6	7,1
rawski	-	3,8	1,9	3,8
sieradzki	5,6	3,3	6,0	3,5
skierniewicki	4,4	2,5	6,7	2,5
tomaszowski	3,1	5,9	4,9	4,8
wieluński	2,3	1,4	2,6	4,0
wieruszowski	2,2	2,3	8,2	4,9
zduńskowolski	4,0	4,6	-	7,7
zgierski	1,8	7,9	6,6	6,3
brzeziński	3,0	-	6,3	3,7
m. Łódź	3,2	4,0	3,3	5,1
m. Piotrków Tryb.	10,2	4,4	2,7	3,0
m. Skierniewice	5,3	7,5	2,0	2,2

Źródło: Dane GUS

Tabl. 8a

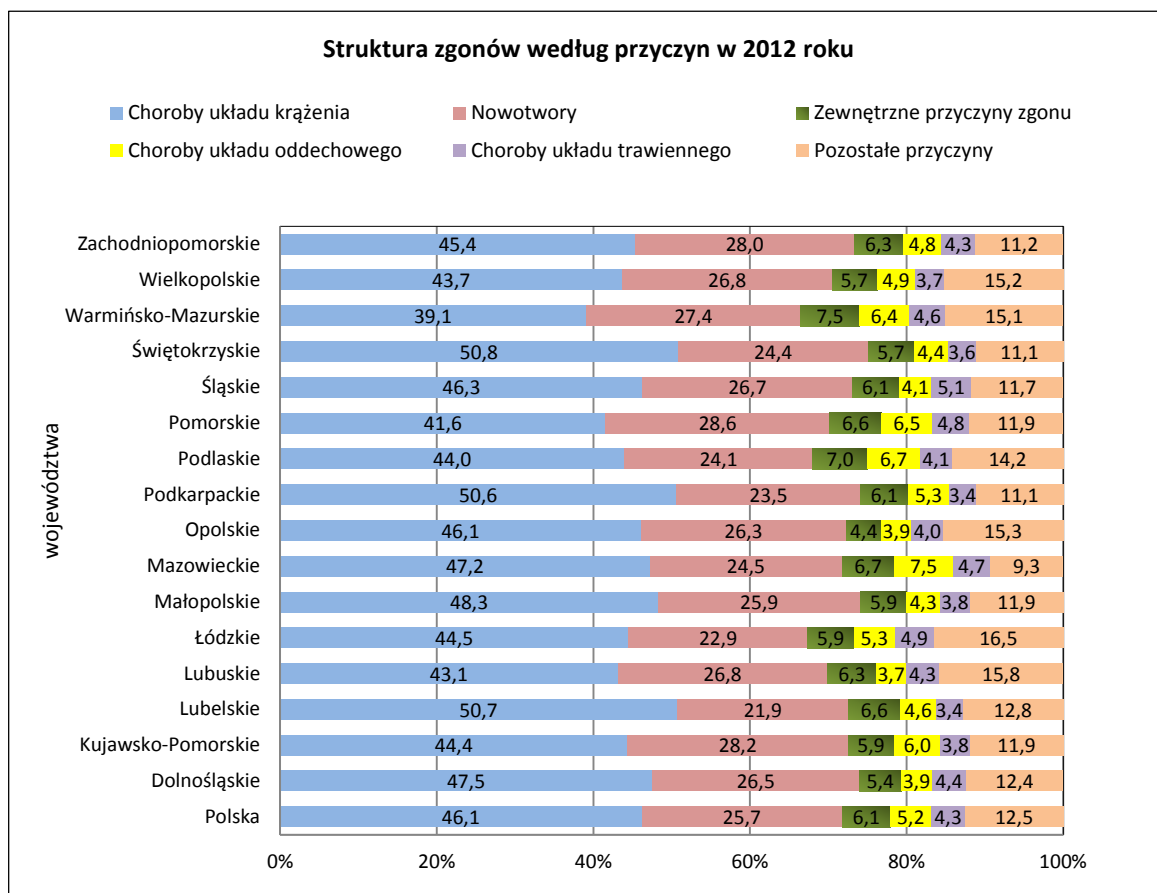
**Umieralność niemowląt wg województw
współczynnik na 1000 urodzeń żywych
w latach 2010 - 2013**

Województwo \ Lata	2010	2011	2012	2013
POLSKA	5,0	4,7	4,6	4,6
Dolnośląskie	6,1	5,6	6,3	5,1
Kujawsko-Pomorskie	5,8	6,0	4,8	4,4
Lubelskie	4,7	4,5	4,3	4,6
Lubuskie	5,4	5,6	6,0	5,6
Łódzkie	4,0	4,5	4,2	4,7
Małopolskie	4,5	4,3	3,8	3,8
Mazowieckie	4,5	3,4	4,3	3,9
Opolskie	5,2	3,8	6,2	4,3
Podkarpackie	5,2	5,3	5,1	4,5
Podlaskie	4,5	4,8	4,1	4,6
Pomorskie	4,5	4,1	4,4	4,3
Śląskie	5,7	6,0	4,8	5,1
Świętokrzyskie	6,3	6,0	3,6	4,9
Warmińsko-Mazurskie	4,8	4,8	4,1	5,9
Wielkopolskie	4,4	3,7	4,5	4,5
Zachodniopomorskie	5,3	6,1	5,2	5,0

Źródło: Dane GUS

2.3 Umieralność według podstawowych przyczyn zgonów

Zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia za przyczynę zgonu przyjmuje się „wszystkie te choroby, stany chorobowe i urazy, które kończą się, albo wiodą do śmierci, a także okoliczności wypadku lub użycia przemocy, które powodują takie urazy”.

Wśród wszystkich przyczyn zgonów – na pierwszym miejscu znajdują się choroby układu krążenia. Stanowiły one w 2012 roku 46,1% zgonów w Polsce.

W poszczególnych województwach odsetek ten kształtuje się bardzo różnie. Najwyższy odsetek zgonów z powodu chorób układu krążenia posiada województwo świętokrzyskie (50,8%) i lubelskie (50,7%), najniższy województwo warmińsko-mazurskie (39,1%). Natomiast wskaźnik zgonów z powodu chorób układu krążenia na 10 tys. mieszkańców dla Polski w 2012 roku wynosił 46,1. Najwyższy wskaźnik odnotowano w województwie łódzkim (55,02), a najniższy w województwie warmińsko-mazurskim (36,1).

Na drugim miejscu w kraju wśród przyczyn zgonów znajdują się nowotwory, które w 2012 roku stanowiły 25,7% ogólnej liczby zgonów.

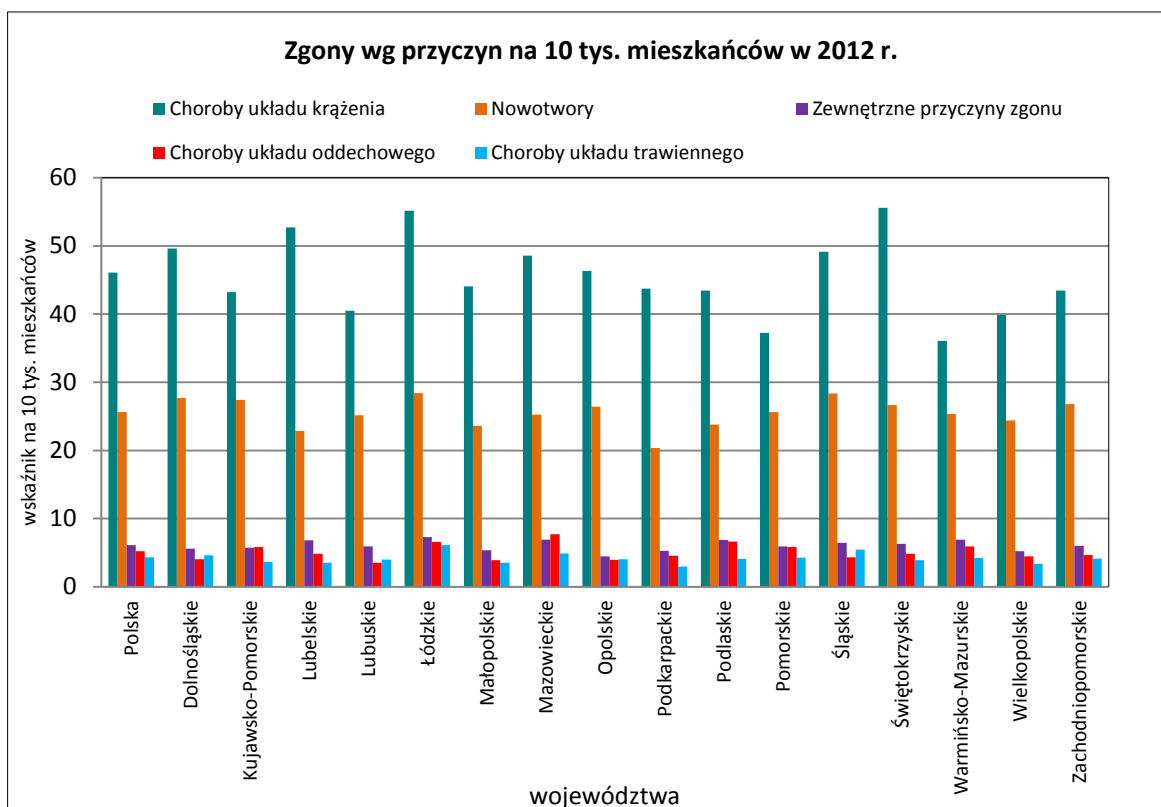
Najwyższy odsetek zgonów z powodu nowotworów w 2012 r. wystąpił w województwie pomorskim (28,6%), najniższy zaś w województwie lubelskim (21,9%).

Natomiast wskaźnik zgonów z powodu nowotworów na 10 tys. mieszkańców najwyższy w kraju w 2012 r. jest w województwie łódzkim oraz w województwie śląskim i wynosił (28,4) przy średnim dla Polski (25,6).

Trzecie miejsce wśród przyczyn zgonów zajmują zewnętrzne przyczyny (6,1% wszystkich zgonów). Wskaźnik z powodu zewnętrznych przyczyn zgonów na 10 tys. mieszkańców dla Polski w 2012 roku wynosił (6,1). Najwyższy wskaźnik posiada województwo łódzkie (7,3), najniższy w województwie opolskie (4,5).

Choroby układu oddechowego stanowią 5,2% wszystkich zgonów. Najwyższy wskaźnik na 10 tys. mieszkańców posiada województwo mazowieckie (7,5) i podlaskie (6,7), natomiast najniższy województwo lubuskie (3,7) oraz dolnośląskie i opolskie (3,9). Wskaźnik zgonów na 10 tys. mieszkańców z powodu chorób układu oddechowego dla województwa łódzkiego wynosi 6,6, przy średnim dla Polski 5,2.

Zgony z powodu chorób układu trawiennego w 2012 r. stanowiły 4,3% ogólnej liczby zgonów. Województwo łódzkie posiada drugi (po województwie śląskim - 5,1/10 tys.) z najwyższych wskaźników w kraju (4,9/10 tys. mieszkańców), przy średnim dla Polski 4,3, natomiast najniższy wskaźnik ma województwo podkarpackie i lubelskie (3,4).

Tabl. 9 **Struktura zgonów według przyczyn w roku 2012**
w %

Województwo	Choroby układu krążenia	Nowotwory	Zewnętrzne przyczyny zgonu	Choroby układu oddechowego	Choroby układu trawiennego
POLSKA	46,1	25,7	6,1	5,2	4,3
Dolnośląskie	47,5	26,5	5,4	3,9	4,4
Kujawsko-Pomorskie	44,4	28,2	5,9	6,0	3,8
Lubelskie	50,7	21,9	6,6	4,6	3,4
Lubuskie	43,1	26,8	6,3	3,7	4,3
Łódzkie	44,5	22,9	5,9	5,3	4,9
Małopolskie	48,3	25,9	5,9	4,3	3,8
Mazowieckie	47,2	24,5	6,7	7,5	4,7
Opolskie	46,1	26,3	4,4	3,9	4,0
Podkarpackie	50,6	23,5	6,1	5,3	3,4
Podlaskie	44,0	24,1	7,0	6,7	4,1
Pomorskie	41,6	28,6	6,6	6,5	4,8
Śląskie	46,3	26,7	6,1	4,1	5,1
Świętokrzyskie	50,8	24,4	5,7	4,4	3,6
Warmińsko-Mazurskie	39,1	27,4	7,5	6,4	4,6
Wielkopolskie	43,7	26,8	5,7	4,9	3,7
Zachodniopomorskie	45,4	28,0	6,3	4,8	4,3

Źródło: Wyliczono na podstawie danych GUS

Tabl. 10

**Współczynnik zgonów w wojewodztwie łódzkim
w latach 2011-2012**

wskaźnik na 10 tys.mieszkańców

Powiat	Choroby układu krążenia		Nowotwory		Zewnętrzne przyczyny zgonu		Choroby układu oddechowego		Choroby układu trawiennego	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO	54,0	55,2	28,2	28,4	7,4	7,3	5,8	6,6	5,9	6,1
bełchatowski	34,7	37,3	19,3	22,0	7,6	7,3	3,2	3,4	3,5	4,8
kutnowski	58,1	64,3	34,0	30,0	7,6	9,1	5,2	4,5	4,7	4,6
łaski	51,2	49,9	32,9	25,4	5,7	7,7	7,1	5,1	6,3	6,1
łęczycki	62,9	64,3	25,9	33,4	9,5	8,2	3,2	8,1	3,8	7,1
łowicki	64,4	67,1	24,4	30,0	6,5	6,3	3,2	5,9	3,5	5,4
łódzki wschodni	47,1	48,1	24,3	24,1	7,9	6,4	2,9	3,9	4,1	2,9
opoczyński	61,9	65,2	21,4	20,4	8,1	7,9	4,7	6,0	4,2	4,7
pabianicki	48,9	52,5	28,4	29,3	6,3	7,7	5,1	3,7	8,1	6,7
pajęczański	50,8	60,7	29,4	26,2	8,5	6,8	5,3	4,9	2,8	4,4
piotrkowski	55,7	55,8	23,7	22,9	9,9	8,7	3,7	5,7	5,4	4,7
poddębicki	66,0	66,7	30,1	26,7	6,2	9,3	6,4	3,6	5,2	4,8
radomszczański	57,7	58,8	25,2	25,9	7,6	7,0	4,8	5,6	5,8	4,9
rawski	41,4	48,9	18,7	28,2	9,6	9,7	9,4	9,5	4,6	4,8
sieradzki	48,7	52,6	25,4	28,2	7,9	7,4	5,1	6,7	5,1	5,1
skierniewicki	65,4	68,8	28,8	28,5	8,1	8,9	8,1	3,1	5,5	5,0
tomaszowski	54,5	53,6	26,0	26,3	9,5	7,5	6,0	7,2	5,5	6,0
wieluński	54,7	57,5	24,3	29,4	5,8	8,3	3,8	5,4	5,4	4,5
wieruszowski	65,8	63,6	23,1	18,2	6,8	7,3	2,6	2,4	4,5	4,5
zduńskowolski	43,7	49,6	27,7	21,4	5,3	5,9	5,7	6,9	3,8	4,1
zgierski	53,4	54,1	26,7	28,6	8,5	7,3	6,3	7,5	6,5	7,5
brzeziński	57,8	47,8	24,2	28,4	7,4	7,7	2,9	5,5	2,9	5,5
m. Łódź	57,3	56,2	33,7	32,9	7,0	6,6	7,9	9,1	8,2	8,1
m. Piotrków Tryb.	45,4	48,0	28,2	29,6	5,9	6,8	3,9	6,2	5,1	6,0
m. Skierniewice	38,0	34,1	28,6	24,9	6,2	7,0	4,1	2,5	2,9	4,1

Źródło: wyliczenia własne na podstawie danych GUS

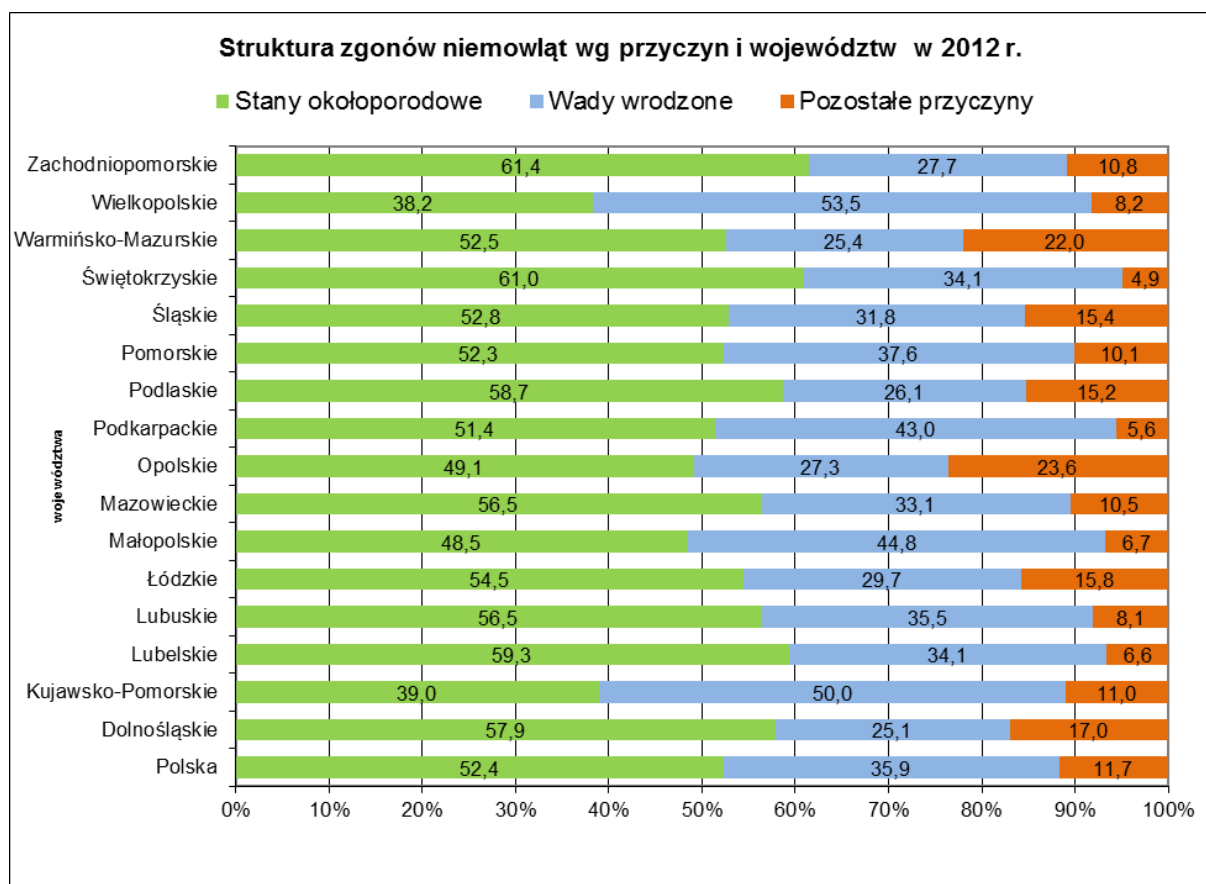
Tabl. 10a

**Zgony według przyczyn na 10 tys.mieszkańców
w latach 2011-2012**

Województwo	Choroby układu krążenia		Nowotwory		Zewnętrzne przyczyny zgonu		Choroby układu oddechowego		Choroby układu trawiennego	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
POLSKA	44,1	46,1	24,9	25,6	6,2	6,1	5,2	5,2	4,3	4,3
Dolnośląskie	48,1	49,6	26,4	27,7	5,5	5,6	3,8	4,0	4,2	4,6
Kujawsko-Pomorskie	40,1	43,2	26,2	27,4	5,8	5,7	5,9	5,8	4,0	3,7
Lubelskie	52,3	52,7	22,7	22,8	6,6	6,8	5,3	4,8	4,1	3,5
Lubuskie	40,5	40,5	24,7	25,1	6,2	5,9	3,9	3,5	4,4	4,0
Łódzkie	54,0	55,2	28,2	28,4	7,4	7,3	5,8	6,6	5,9	6,1
Małopolskie	41,8	44,1	23,1	23,6	5,1	5,4	3,8	3,9	3,5	3,5
Mazowieckie	46,5	48,6	25,1	25,2	7,2	6,9	6,5	7,7	4,8	4,9
Opolskie	45,3	46,3	25,1	26,4	4,9	4,5	4,0	3,9	3,7	4,0
Podkarpackie	43,0	43,7	19,8	20,3	5,0	5,2	4,4	4,6	3,4	3,0
Podlaskie	42,1	43,5	23,7	23,8	6,7	6,9	5,8	6,6	4,2	4,1
Pomorskie	33,4	37,2	25,1	25,6	5,9	5,9	5,5	5,8	3,7	4,3
Śląskie	46,9	49,1	27,1	28,4	6,3	6,4	4,3	4,3	5,2	5,4
Świętokrzyskie	50,2	55,6	24,4	26,7	6,9	6,3	5,1	4,8	4,1	3,9
Warmińsko-Mazurskie	35,0	36,1	23,8	25,4	6,5	6,9	6,6	5,9	3,4	4,2
Wielkopolskie	37,9	39,9	24,3	24,4	5,4	5,2	5,7	4,5	3,7	3,4
Zachodniopomorskie	40,6	43,4	25,6	26,8	6,5	6,0	4,6	4,6	4,2	4,2

Źródło: Dane GUS

2.4 Umieralność niemowląt według podstawowych przyczyn zgonów

Głównymi przyczynami zgonów niemowląt w Polsce są stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym i wady rozwojowe wrodzone.

W roku 2012 zgony niemowląt z powodu stanów rozpoczynających się w okresie okołoporodowym stanowiły 52,4% wszystkich zgonów.

W poszczególnych województwach odsetek ten kształtuje się bardzo różnie. Najwyższy odsetek posiada województwo zachodniopomorskie (61,4%), najniższy województwo wielkopolskie (38,2%).

Odsetek zgonów niemowląt z powodu stanów okołoporodowych dla województwa łódzkiego jest wyższy od średniego w Polsce i wynosi (54,5%).

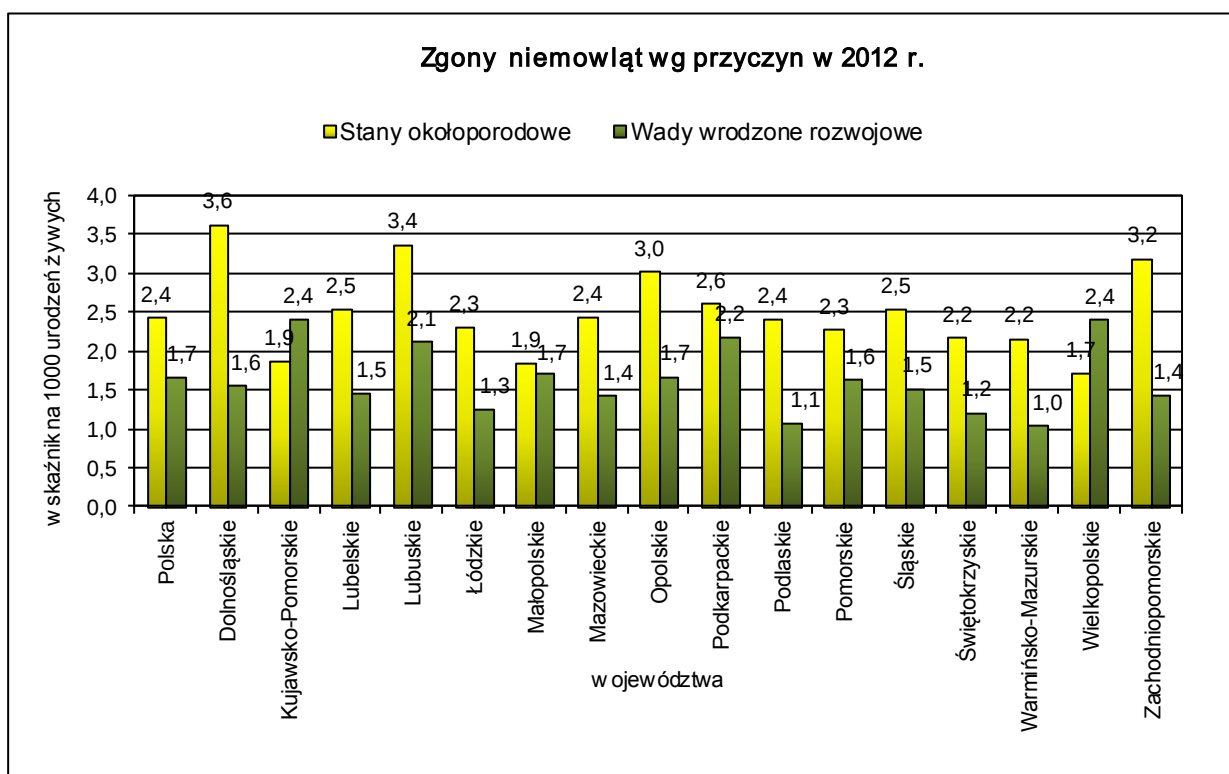
Wskaźnik zgonów niemowląt z powodu tej przyczyny na 1000 urodzeń żywych dla województwa łódzkiego wynosi (2,3) przy średnim dla Polski (2,4).

Na drugim miejscu w kraju wśród przyczyn zgonów niemowląt znajdują się wady rozwojowe wrodzone, które w 2012 r. stanowiły 35,9% ogólnej liczby zgonów.

Najwyższy odsetek zgonów niemowląt z powodu wad rozwojowych wrodzonych posiada województwo wielkopolskie (53,5%), najniższy zaś województwo dolnośląskie (25,1 %).

W województwie łódzkim w 2012 r. wady rozwojowe wrodzone stanowiły 29,7% wszystkich zgonów niemowląt.

Wskaźnik zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych z powodu wad rozwojowych wrodzonych w województwie łódzkim podobnie jak i w Polsce jest niższy o 0,1‰ w porównaniu do ubiegłego roku. Najwyższy wskaźnik posiadają województwa kujawsko-pomorskie i wielkopolskie (2,4), najniższy województwa warmińsko-mazurskie (1,0), podlaskie (1,1), świętokrzyskie (1,2) i łódzkie (1,3), przy średnim dla Polski (1,7).

Tabl. 11

**Struktura zgonów niemowląt według przyczyn
w roku 2012**

Województwo	Stany okołoporodowe	Wady wrodzone	Pozostałe przyczyny
POLSKA	52,4	35,9	11,7
Dolnośląskie	57,9	25,1	17,0
Kujawsko-Pomorskie	39,0	50,0	11,0
Lubelskie	59,3	34,1	6,6
Lubuskie	56,5	35,5	8,1
Łódzkie	54,5	29,7	15,8
Małopolskie	48,5	44,8	6,7
Mazowieckie	56,5	33,1	10,5
Opolskie	49,1	27,3	23,6
Podkarpackie	51,4	43,0	5,6
Podlaskie	58,7	26,1	15,2
Pomorskie	52,3	37,6	10,1
Śląskie	52,8	31,8	15,4
Świętokrzyskie	61,0	34,1	4,9
Warmińsko-Mazurskie	52,5	25,4	22,0
Wielkopolskie	38,2	53,5	8,2
Zachodniopomorskie	61,4	27,7	10,8

Źródło: Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

Tabl. 12

**Zgony niemowląt wg przyczyn
wskaźnik na 1000 urodzeń żywych**

Województwo	Stany okołoporodowe		Wady wrodzone	
	2011	2012	2011	2012
POLSKA	2,4	2,4	1,6	1,7
Dolnośląskie	3,0	3,6	1,4	1,6
Kujawsko-Pomorskie	3,1	1,9	2,5	2,4
Lubelskie	2,1	2,5	2,2	1,5
Lubuskie	3,0	3,4	2,4	2,1
Łódzkie	2,7	2,3	1,2	1,3
Małopolskie	2,1	1,9	1,7	1,7
Mazowieckie	1,7	2,4	1,2	1,4
Opolskie	1,8	3,0	1,6	1,7
Podkarpackie	2,6	2,6	2,2	2,2
Podlaskie	3,1	2,4	1,1	1,1
Pomorskie	2,0	2,3	1,4	1,6
Śląskie	3,2	2,5	1,7	1,5
Świętokrzyskie	3,3	2,2	2,0	1,2
Warmińsko-Mazurskie	3,0	2,2	1,3	1,0
Wielkopolskie	1,4	1,7	1,7	2,4
Zachodniopomorskie	3,4	3,2	1,5	1,4

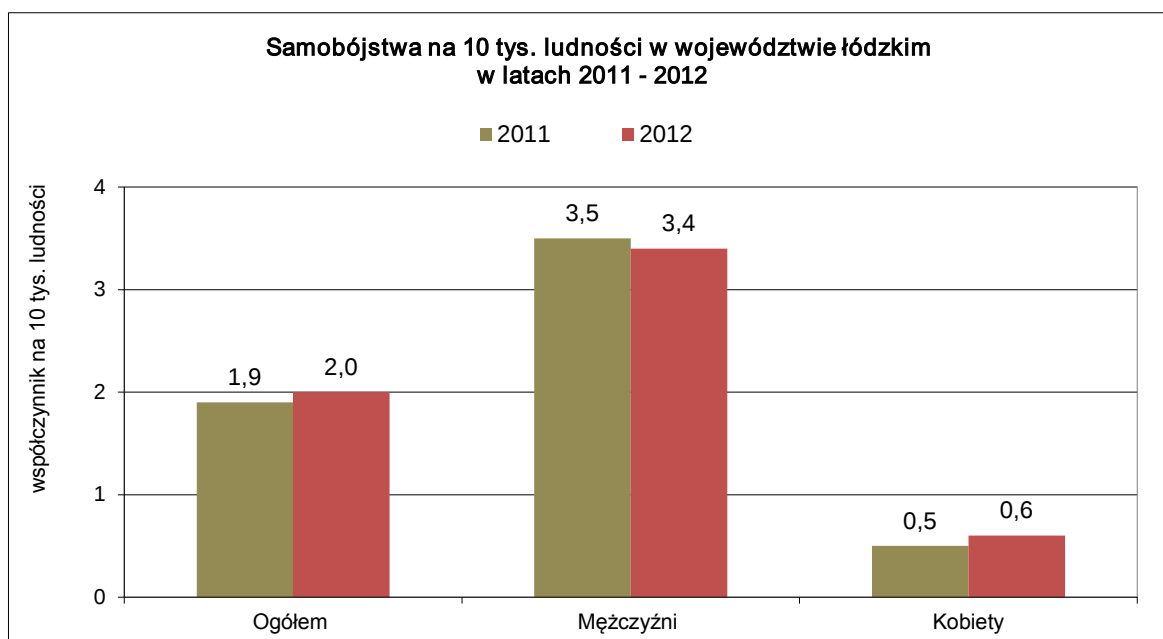
Źródło: Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

2.5 Samobójstwa

Liczba samobójstw jest mierzona wskaźnikiem liczby skutecznych samobójstw przypadających na 10 tys. mieszkańców.

Eksperti Światowej Organizacji Zdrowia szacują, iż na jedno skuteczne samobójstwo przypada około 10 prób samobójczych.

W województwie łódzkim w 2012 r. było 496 zgonów samobójczych, z czego wśród mężczyzn było ich prawie 5-krotnie więcej niż wśród kobiet (mężczyźni – 413, kobiety – 83).

W Polsce wskaźnik samobójstw na 10 tys. mieszkańców w 2012 r. wynosił 1,7. W województwie łódzkim kształtuje się on na poziomie 2/10 tys. mieszkańców. Wyższy wskaźnik posiadają województwo lubelskie (2,2). Najniższy wskaźnik samobójstw na 10 tys. mieszkańców ma województwo śląskie (1,1).

Tabl. 13

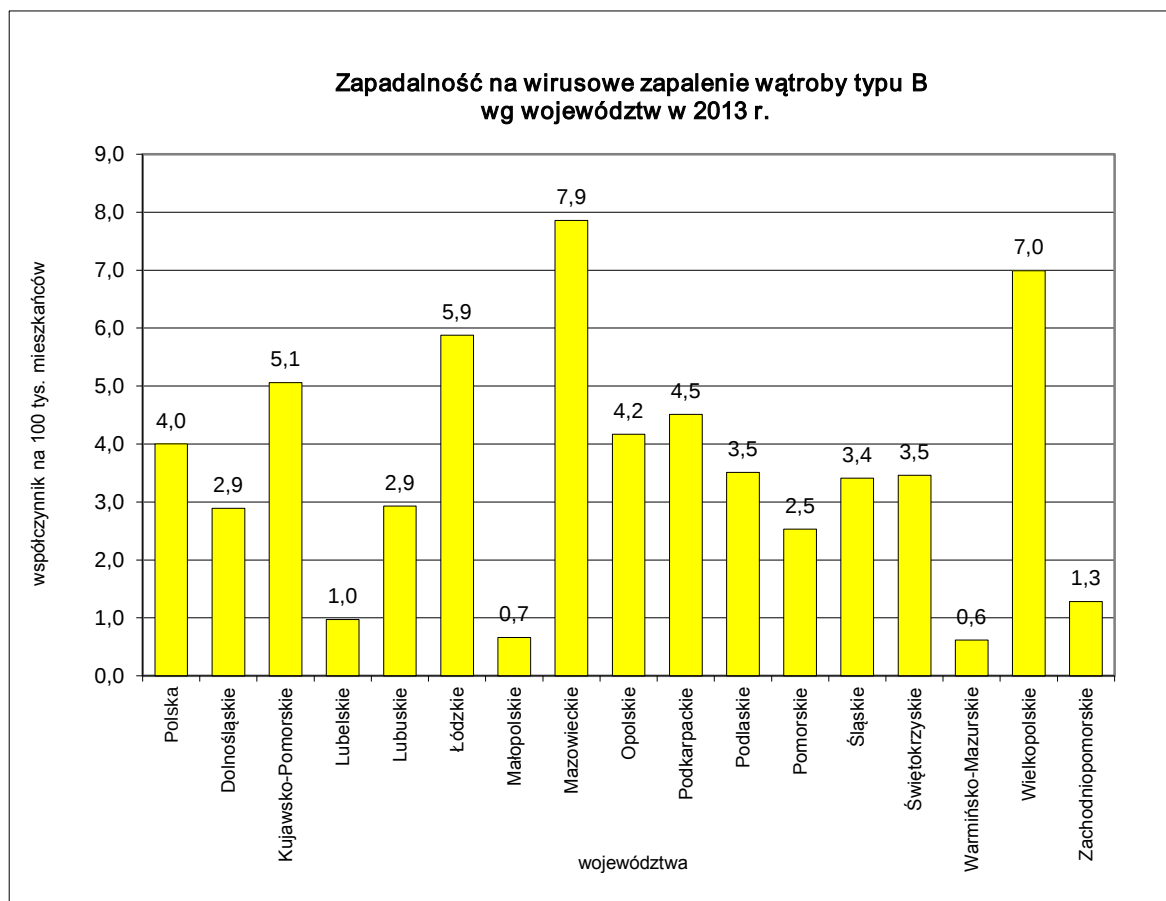
Samobójstwa
wskaźnik na 10 tys. mieszkańców

Województwo \ Lata	2011	2012
POLSKA	1,6	1,7
Dolnośląskie	1,8	1,9
Kujawsko-Pomorskie	1,9	2,0
Lubelskie	2,2	2,2
Lubuskie	2,3	1,8
Łódzkie	1,9	2,0
Małopolskie	1,5	1,6
Mazowieckie	1,6	1,5
Opolskie	1,2	1,5
Podkarpackie	1,6	1,9
Podlaskie	1,4	1,6
Pomorskie	1,6	1,5
Śląskie	1,0	1,1
Świętokrzyskie	1,7	1,6
Warmińsko-Mazurskie	1,3	1,2
Wielkopolskie	1,4	1,8
Zachodniopomorskie	1,9	1,7

Źródło: Wyliczenia własne na podstawie danych GUS

2.6 Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby typu B

Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby definiowana jest jako liczba wszystkich nowo zdiagnozowanych przypadków WZW w ciągu roku.

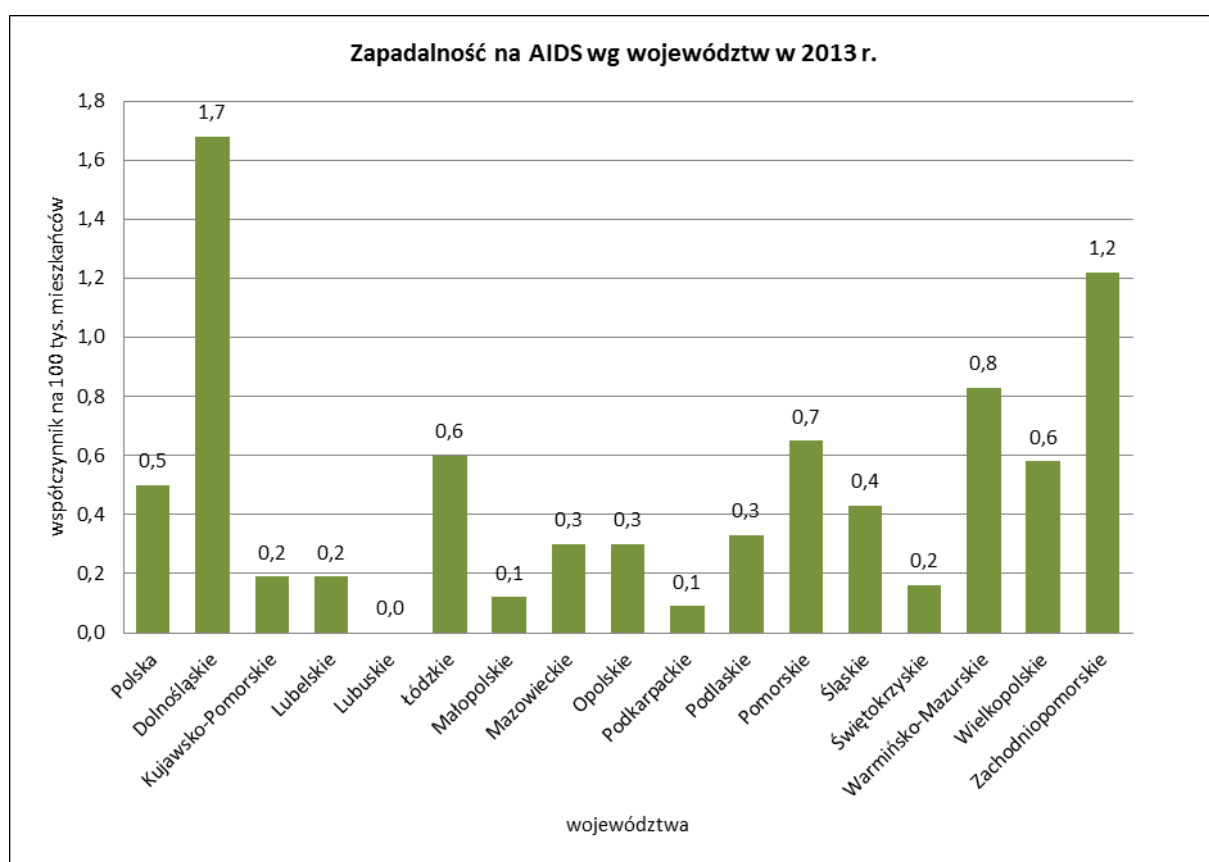
W województwie łódzkim w 2013 r. wskaźnik zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B wynosił 5,9/100 tys. mieszkańców przy średnim dla Polski (4,0) i był trzecim z najwyższych w kraju po województwach: mazowieckim (7,9) i wielkopolskim (7,0).

Najniższy współczynnik posiadają województwa: warmińsko-mazurskie (0,6) i małopolskie (0,7).

2.7 Zapadalność na AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności

W roku 2013 wskaźnik zapadalności na AIDS w kraju pozostał na tym samym poziomie co w roku poprzednim i wynosi 0,5 na 100 tys. mieszkańców.

W województwie łódzkim wskaźnik zachorowań na AIDS wynosi 0,6 na 100 tys. mieszkańców (rok 2012 – 0,8). Wyższe wskaźniki posiadają województwa: dolnośląskie (1,7), zachodniopomorskie (1,2), warmińsko-mazurskie (0,8) i pomorskie (0,7). Najniższe wskaźniki mają województwa: podkarpackie i małopolskie (0,1). W województwie lubuskim w 2013 roku nie zanotowano żadnego przypadku zachorowania na AIDS.

Tabl. 14

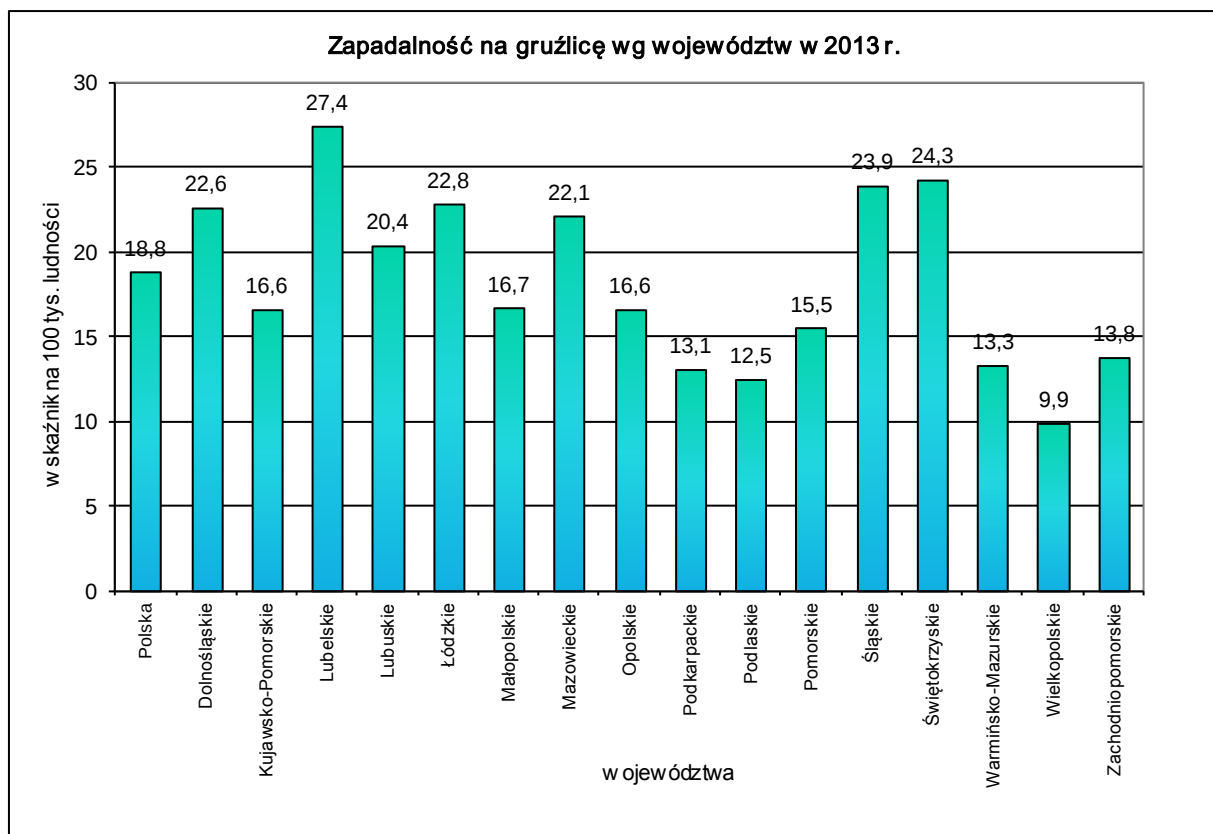
**Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby i AIDS
według województw
Wskaźnik na 100 tys. ludności**

Województwo	Wirusowe zapalenie wątroby typu B		AIDS - Zespół nabytego upośledzenia odporności	
	2012	2013	2012	2013
POLSKA	4,1	4,0	0,5	0,5
Dolnośląskie	3,4	2,9	1,0	1,7
Kujawsko-Pomorskie	5,0	5,1	0,1	0,2
Lubelskie	2,5	1,0	0,4	0,2
Lubuskie	3,4	2,9	0,2	-
Łódzkie	8,9	5,9	0,8	0,6
Małopolskie	0,3	0,7	0,3	0,1
Mazowieckie	4,3	7,9	0,4	0,3
Opolskie	4,0	4,2	0,4	0,3
Podkarpackie	6,8	4,5	0,1	0,1
Podlaskie	7,3	3,5	0,8	0,3
Pomorskie	1,5	2,5	0,9	0,7
Śląskie	3,5	3,4	0,7	0,4
Świętokrzyskie	6,1	3,5	0,1	0,2
Warmińsko-Mazurskie	0,6	0,6	0,4	0,8
Wielkopolskie	7,2	7,0	0,3	0,6
Zachodniopomorskie	1,6	1,3	0,8	1,2

Źródło: Dane NIZP - PZH

2.8 Zapadalność na gruźlicę

Zapadalność na gruźlicę definiowana jest jako liczba wszystkich nowo zdiagnozowanych przypadków gruźlicy w ciągu roku, obejmujących wszystkie formy gruźlicy.

W województwie łódzkim w 2013 roku, odnotowuje się niewielki spadek wskaźnika zapadalności na gruźlicę.

W roku 2013 – według danych Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc – wskaźnik w województwie łódzkim wynosił 22,8 i był wyższy od średniego wskaźnika dla Polski (18,8). Wyższy wskaźnik posiada województwo lubelskie (27,4) i województwo świętokrzyskie (24,3) i śląskie (23,9), zaś najniższy województwo wielkopolskie (9,9).

Tabl. 15 **Nowe przypadki zachorowań na gruźlicę wszystkich postaci według województw**
Wskaźnik na 100 tys. ludności

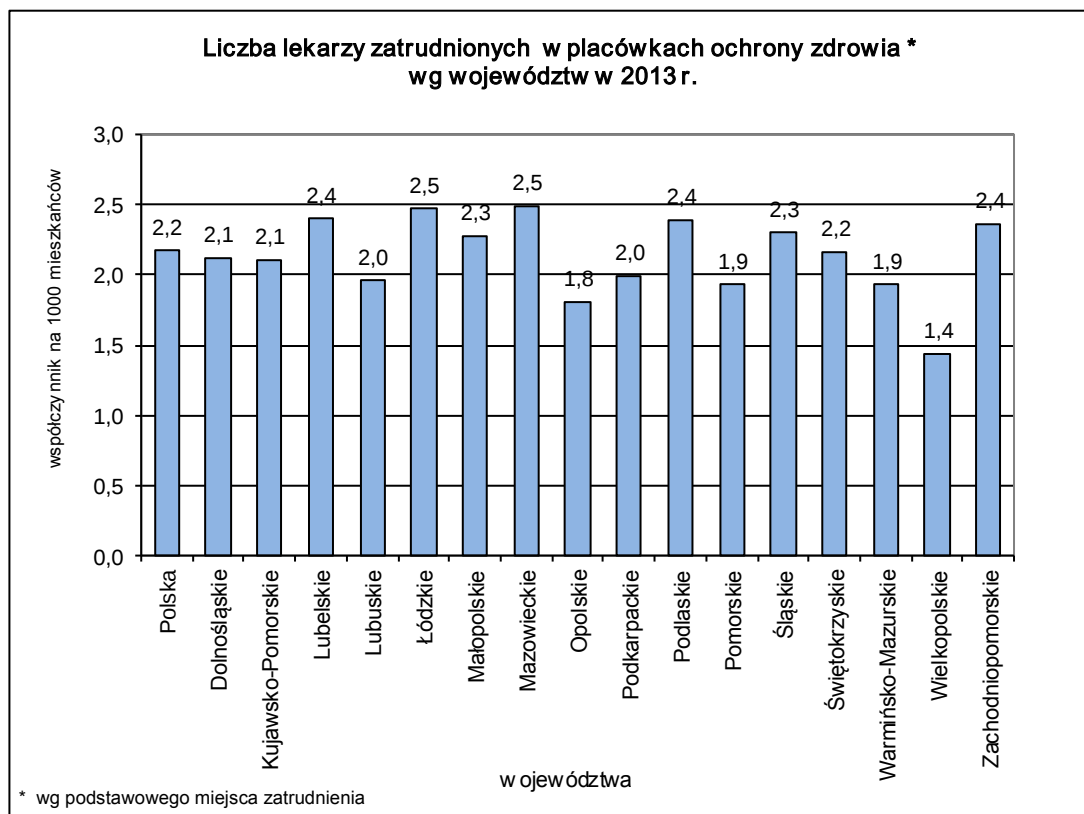
Województwo	Zachorowania na gruźlicę ogółem		
	2011	2012	2013
POLSKA	22,2	19,6	18,8
Dolnośląskie	25,8	20,4	22,6
Kujawsko-Pomorskie	18,2	19,0	16,6
Lubelskie	27,0	30,2	27,4
Lubuskie	16,3	10,6	20,4
Łódzkie	29,4	28,1	22,8
Małopolskie	16,5	15,6	16,7
Mazowieckie	22,8	19,6	22,1
Opolskie	15,4	15,3	16,6
Podkarpackie	23,9	19,8	13,1
Podlaskie	14,6	13,3	12,5
Pomorskie	20,0	18,9	15,5
Śląskie	28,0	25,6	23,9
Świętokrzyskie	32,3	29,3	24,3
Warmińsko-Mazurskie	13,4	13,5	13,3
Wielkopolskie	12,8	10,9	9,9
Zachodniopomorskie	17,2	12,3	13,8

Źródło: Biuletyn IGICHP - 2014

III ZASOBY OCHRONY ZDROWIA

3.1 Liczba lekarzy

Podstawowym wskaźnikiem charakteryzującym zasoby ochrony zdrowia jest liczba lekarzy zatrudnionych w podmiotach leczniczych w przeliczeniu na liczbę ludności.

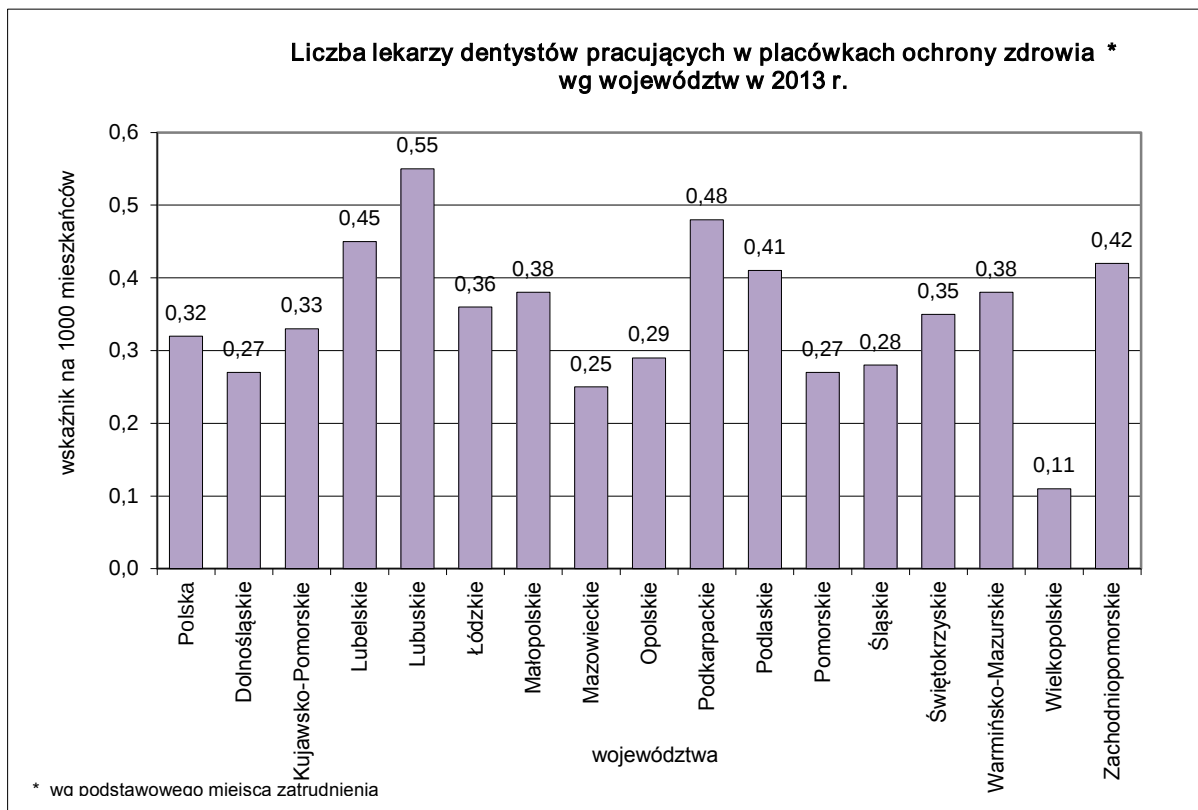

Źródło: Dane CSIOZ

Liczba lekarzy wskazuje na potencjalny dostęp do opieki zdrowotnej.

W Polsce wskaźnik liczby lekarzy na 1000 mieszkańców w roku 2013 wynosił 2,2. W poszczególnych województwach oscyluje od 1,4 w województwie wielkopolskim do 2,5 w województwie łódzkim i mazowieckim.

3.2 Liczba lekarzy dentystów

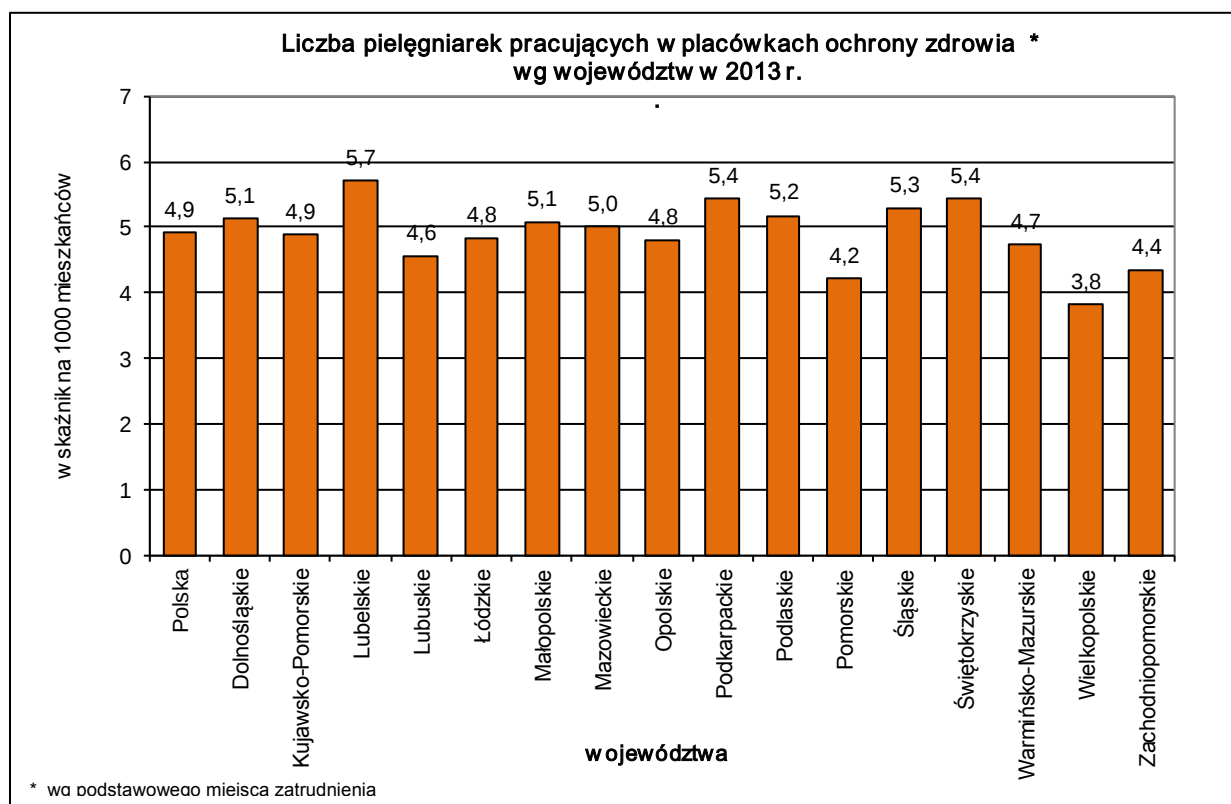

Źródło: Dane CSIOZ

Dane na temat wskaźnika liczby lekarzy dentystów wskazują, że jego wysokość w poszczególnych województwach podlega pewnym wahaniom i oscyluje w granicach (0,11 – 0,55) na 1000 mieszkańców. Najwyższe wartości wskaźnika notuje się w województwie lubuskim (0,55), podkarpackim (0,48) i lubelskim (0,45), a najniższe w województwach: wielkopolskim (0,11), mazowieckim (0,25), pomorskim i dolnośląskim (0,27).

Średnia liczba lekarzy dentystów na 1000 mieszkańców w województwie łódzkim kształtuje się na poziomie wyższym niż wartość wskaźnika ogólnopolskiego i wynosi (0,36).

3.3 Liczba pielęgniarek

Źródło: Dane CSIOZ

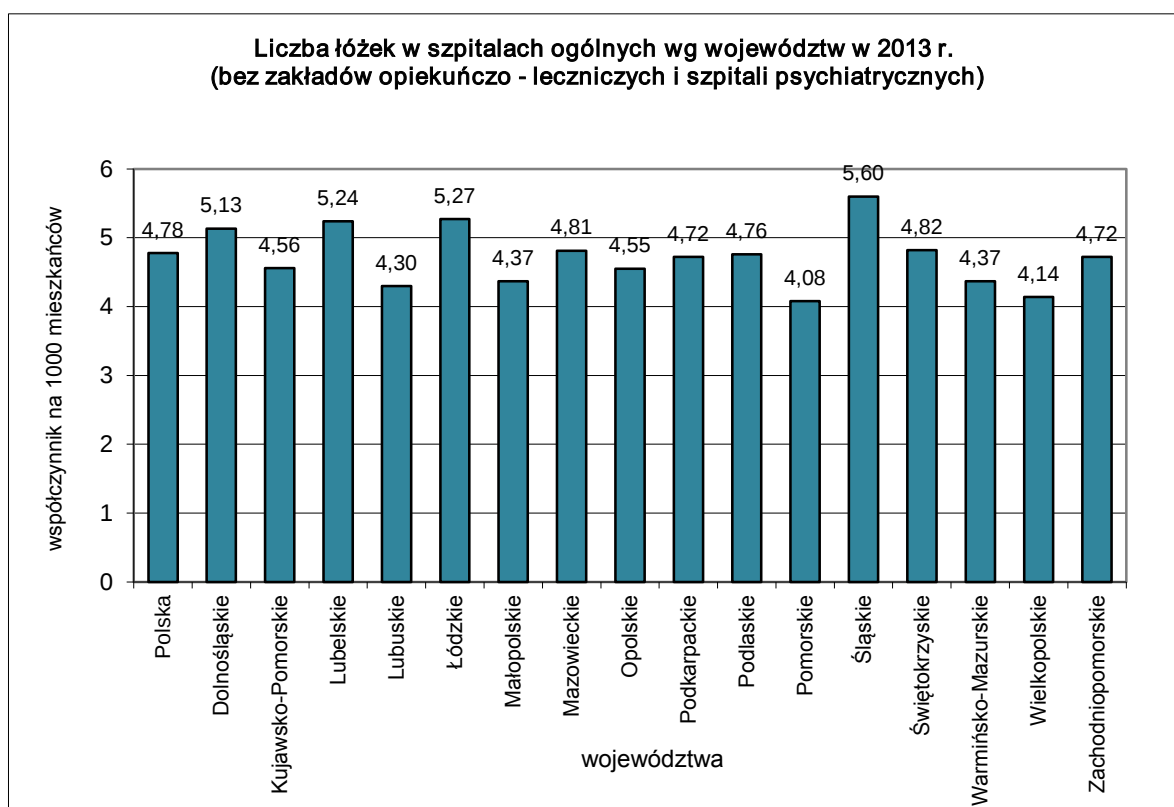
W Polsce wskaźnik liczby pielęgniarek na 1000 mieszkańców w roku 2013 wynosił 4,9. W poszczególnych województwach oscyluje on od 3,8 w województwie wielkopolskim do 5,7 w województwie lubelskim.

Wskaźnik liczby pielęgniarek w województwie łódzkim w 2013 r. kształtował się poniżej wskaźnika ogólnopolskiego i wynosił 4,8/1000 mieszkańców.

3.4 Łóżka opieki stacjonarnej (bez MSW, szpitali psychiatrycznych i zakładów opiekuńczo - leczniczych)

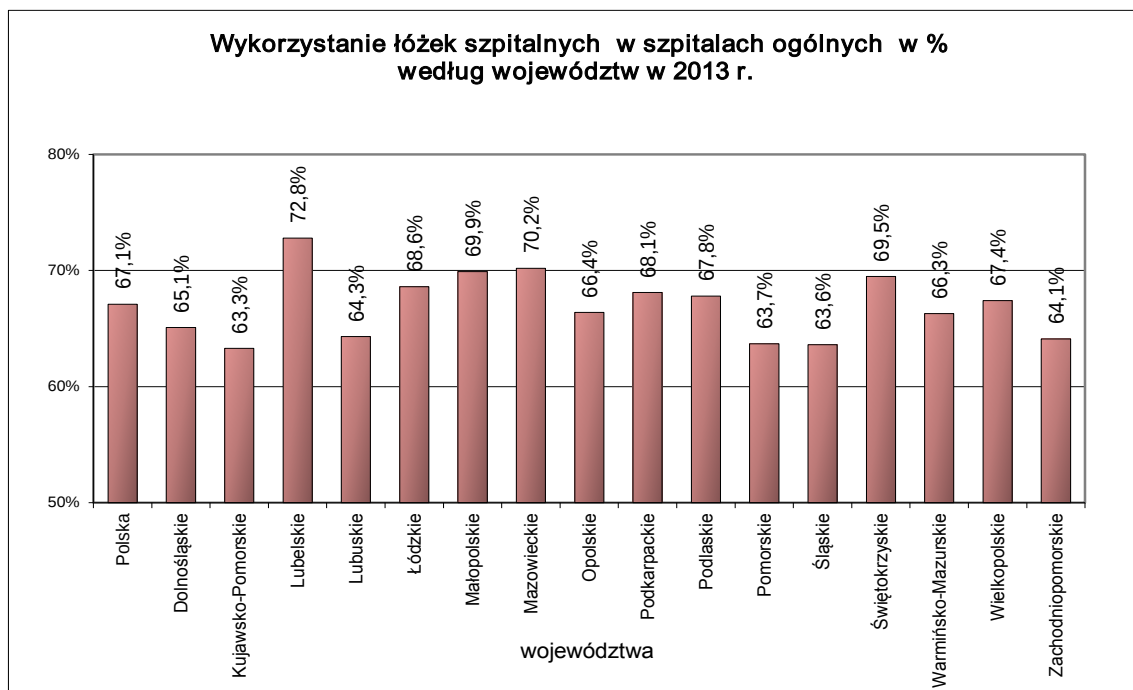
Dane o łóżkach w zakładach opieki stacjonarnej dotyczą łóżek znajdujących się na stałe w salach chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Wskaźnik łóżek opieki stacjonarnej mówi o potencjalnym dostępie ludności na danym obszarze do opieki stacjonarnej i wyrażony jest stosunkiem liczby łóżek do liczby ludności tego obszaru.

Źródło: Dane CSIOZ

Wskaźnik łóżek w szpitalach ogólnych dla województwa łódzkiego (bez MSW, zakładów opiekuńczo – leczniczych i szpitali psychiatrycznych) w 2013 r. był wyższy od wskaźnika ogólnopolskiego o 0,49 i wynosił 5,27 (Polska – 4,78). Więcej łóżek na 1000 mieszkańców niż w województwie łódzkim przypadało tylko w województwie śląskim (5,60).

Źródło: Dane CSIOZ

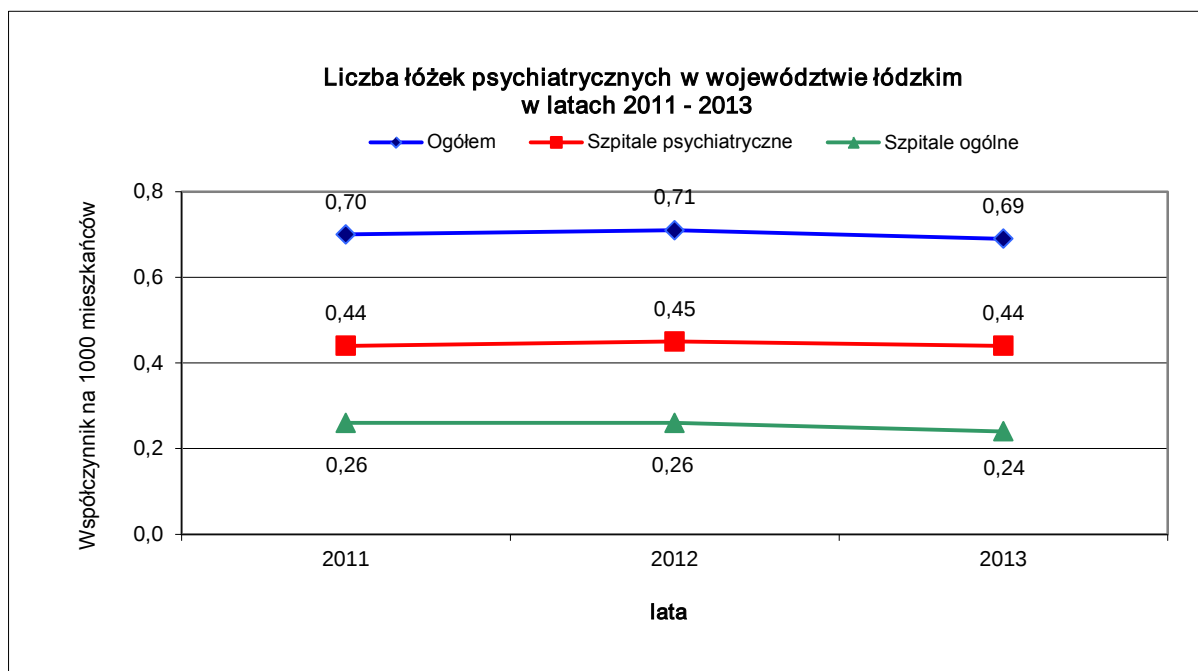
Wykorzystanie procentowe łóżek w szpitalach ogólnych w Polsce w 2013 r. stanowi 67,1%, w województwie łódzkim wynosi 68,6%, co plasuje nasze województwo na 5 miejscu w kraju.

Łóżka w szpitalach ogólnych najlepiej, bo w 72,8%, wykorzystane są w województwie lubelskim, a najgorzej w 63,3% w województwie kujawsko-pomorskim i w województwie śląskim - 63,6 %.

3.5 Łóżka psychiatryczne

Łóżka w opiece psychiatrycznej przeznaczone są dla pacjentów z zaburzeniami psychicznymi, w tym leczenie uzależnień.

Parametrem informującym o rozwoju bazy stacjonarnej opieki psychiatrycznej na danym terenie jest wskaźnik liczby łóżek psychiatrycznych przypadających na określoną liczbę mieszkańców.

Dane dotyczące łóżek psychiatrycznych obejmują łóżka w szpitalach psychiatrycznych i w oddziałach psychiatrycznych szpitali ogólnych (bez oddziałów dziennych, ZOL i ośrodków MONAR).

Wskaźnik liczby łóżek psychiatrycznych na 1000 mieszkańców w województwie łódzkim w 2013 r. wynosi 0,69 i w porównaniu do roku 2012 jest o 0,02%o niższy.

Lata	Ogółem		Szpitale psychiatryczne		Szpitale ogólne	
	Łóżka psychiatryczne	Wskaźnik na 1000 mieszk.	Łóżka psychiatryczne	Wskaźnik na 1000 mieszk.	Łóżka psychiatryczne	Wskaźnik na 1000 mieszk.
2011	1766	0,70	1108	0,44	658	0,26
2012	1797	0,71	1139	0,45	658	0,26
2013	1723	0,69	1110	0,44	613	0,24

Reasumując

Należy stwierdzić, iż wskaźniki demograficzne i epidemiologiczne w województwie łódzkim w większości przypadków są gorsze od wskaźnika ogólnopolskiego:

1. Najniższy w kraju przyrost naturalny

- Województwo łódzkie: -3,5/1000 mieszkańców
- Polska: -0,5/1000 mieszkańców
- M. Łódź: -6,5/1000 mieszkańców

2. Najwyższy w kraju współczynnik feminizacji

- Województwo łódzkie: 109,8 kobiet na 100 mężczyzn
- Polska: 106,6 kobiet na 100 mężczyzn
- M. Łódź: 119,7 kobiet na 100 mężczyzn

3. Najwyższy w kraju odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym

- Województwo łódzkie: 20,6%
- Polska: 18,4%
- M. Łódź: 24,3%

4. Najniższy w kraju (razem z województwem mazowieckim) odsetek ludności w wieku produkcyjnym

- Województwo łódzkie: 62,4%
- Polska: 63,4%
- M. Łódź: 61,6%

5. Najwyższy w kraju współczynnik umieralności ogólnej

- Województwo łódzkie: 12,4/1000 mieszkańców
- Polska: 10,1/1000 mieszkańców
- M. Łódź: 14,4/1000 mieszkańców

- 6. Najwyższy w kraju wskaźnik umieralności na 10 tys. mieszkańców z powodu nowotworów (28,4), chorób układu trawiennego (6,1) i przyczyn zewnętrznych (7,3).**

Drugie miejsce w kraju pod względem umieralności na **choroby układu krążenia (55,2) i chorób układu oddechowego (6,6).**

- 7. Najkrótsza przeciętna długość życia osób urodzonych w 2013 roku**

- Województwo łódzkie
 - Mężczyźni: 70,7 lat
 - Kobiety: 80,1 lat
- Polska
 - Mężczyźni: 73,1 lat
 - Kobiety: 81,1 lat

- 8. Trzecie miejsce w kraju pod względem wielkości wskaźnika zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typu B**

- Województwo łódzkie: 5,9/100 tys. mieszkańców
- Polska: 4,0/100 tys. mieszkańców

- 9. Czwarte miejsce w kraju pod względem wielkości wskaźnika zapadalności na gruźlicę**

- Województwo łódzkie: 22,8/100 tys. mieszkańców
- Polska: 18,8/100 tys. mieszkańców

- 10. Piąte miejsce w kraju pod względem wielkości wskaźnika zapadalności na AIDS –zespół nabytego upośledzenia odporności**

- Województwo łódzkie: 0,6/100 tys. mieszkańców
- Polska: 0,5/100 tys. mieszkańców

W świetle powyższych negatywnych wskaźników odnotowujemy na terenie województwa również **zjawiska pozytywne**, a mianowicie:

1. Współczynniki zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych z powodu stanów okołoporodowych (2,3/1000 urodzeń żywych) i wad wrodzonych (1,3/1000 urodzeń żywych) są poniżej wartości wskaźników ogólnopolskich, które wynoszą odpowiednio 2,4 i 1,7.
2. Widoczny jest spadek zachorowalności na wirusowe zapalenie wątroby typu B z wartości 8,9 na 100 tys. mieszkańców w roku 2012 do 5,9 w 2013 r.
3. Zauważalny jest systematyczny spadek liczby zachorowań na gruźlicę. Wskaźnik na 100 tys. mieszkańców w 2013 r. wynosił 22,8 podczas gdy w 2011 r. wartość wskaźnika kształtowała się na poziomie 29,4 zachorowań na 100 tys. mieszkańców, a w 2012 było to 28,1/100 tys. mieszkańców.
4. Odnotowano spadek wskaźnika zachorowań na AIDS. Wskaźnik kształtuje się na poziomie 0,6 na 100 tys. mieszkańców (w 2012 było to 0,8/100 tys. mieszkańców).
5. Posiadamy najwyższy wskaźnik lekarzy na 1000 mieszkańców (razem z województwem mazowieckim), co wskazuje na lepszy potencjalny dostęp do opieki zdrowotnej. Wskaźnik w województwie łódzkim kształtuje się na poziomie 2,5/1000 mieszkańców, przy średnim dla Polski 2,2/1000 mieszkańców.
6. Drugie miejsce w kraju pod względem liczby łóżek w szpitalach ogólnych na 1000 mieszkańców. Wskaźnik w województwie łódzkim wynosi 5,27/1000 mieszkańców, przy średnim dla Polski 4,78/1000 mieszkańców.
7. Wskaźnik wykorzystania łóżek w szpitalach ogólnych w województwie łódzkim (68,6%) jest wyższy od wskaźnika ogólnopolskiego (67,1 %), co plasuje województwo łódzkie na 5 miejscu w kraju.

